

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi Osztály)

Telefon: Automata 294-52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam, 40. szám.

1933. október 1.

Felére szállítottuk le a VASÁRNAP előfizetési árát!

**Október hó elsejétől kezdve egy évre 4, félévre 2,
negyedévre 1 pengő az új előfizetési díj**

Jelentjük olvasó-táborunknak, melynek tagjai hűséggel és ragaszkodással kitartanak mellettünk, a mai legsúlyosabb időkben is, hogy a VASÁRNAP előfizetési árát folyó évi október hó elsejétől kezdve az eddiginek felére csökkentettük. Mától kezdve tehát előfizetési díjaink így módosulnak:

egész évre: 8 pengő helyett 4 pengő;

félévre: 4 pengő helyett 2 pengő;

negyedévre: 2 pengő helyett 1 pengő.

Az árleszállítással egyrészt olvasóink kívánságának tettünk eleget, másrészt teljesítettük azt a kötelességünket, melyet a falusi nép érdekeinek szolgálása ró reánk.

Tudjuk, hogy sok olvasónk ajkára odatolul a kérdés: miért nem előbb került erre sor, miért csak most? Hiszen a válság, a földből élők eiszegényedése nem most vette kezdetét, hanem hosszú, gyötrelmes esztendőkkel ezelőtt...

Higyjék el olvasóink, hogy az árleszállítás kérdése régóta megérlelődött bennünk, régóta éreztük, hogy adósi vagyunk vele előfizető-táborunknak és régideje kerestük a módját. Nem titkoljuk, hogy igyekezetünket mindezeidig nem koronázta siker és csak most tudtuk megteremteni azokat az eszközöket, melyek lehetővé teszik, hogy az árleszállítás folytán előálljon és minden eddiginél súlyosabb áldozatot magunkra vállaljuk. De nem titkoljuk azt sem, hogy ezt a rendkívüli és szokatlanul nagymértékű árcsökkentést nem mertük volna végrehajtani, ha nem biznánk és teljes meggyőződéssel nem hinnénk olvasóink mellénkállásában és odaadó segítségében.

Aki nem járatos a lapkiadás nehéz mesterségében és aki nem tájékozott a nyomda-, papir-, lapszállítás-, kliséárak és ezer más költség szövevényében, az is meg tudja és meg fogja állapítani, hogy

a VASÁRNAP új, negyedévi 1 pengős előfizetési ára — egy hónapra átszámítva 33 fillér! —

nemcsak páratlanul olcsó, hanem a hasonló irányu hetilapok között a legolcsóbb.

Mert bár igaz, hogy van még néhány falusi hetilap ugyanilyen áron, de azok olcsóbb nyomdai eljárással, gyengébb minőségű papíron készülnek és képet nem közölnek. Ezzel szemben a VASÁRNAP-ot drágább nyomdai eljárással, jobb minőségű papíron állítjuk elő és a képek közléséhez szükséges kli-sékre tetemes pénzt fordítunk. Ehhez az előállítási módhoz azonban szívósan ragaszkodunk, mert a lap fennállása óta egyetlen alkalommal sem tértünk le erről az utról, másfelől pedig rendkívül nagy gondot fordítunk arra, hogy az olvasó kezébe szép, tetszetős és külső megjelenésére is tökéletes ujság kerüljön.

A VASÁRNAP tehát a mostani árleszállítás révén nemcsak a legolcsóbb magyar hetilap lett, hanem tizenháromszentendős fennállása alatt sohasem volt ilyen olcsó! A multban legkisebb előfizetési ára egész évre 4 pengő és 98 fillér volt, de akkor csupán heti 12 oldalon jelent meg. Ezzel szemben most évi 4 pengő előfizetési díj mellett heti 16 oldalas lapot adunk. Ugyanis az ötvenszázalékos árleszállítást végrehajtottuk anélkül, hogy az oldalterjedelmet csökkentettük volna!

A VASÁRNAP terjedelemben, anyagban, rovatainak változatosságában és irányában változatlanul a régi marad!

Hisszük, hogy igen tisztelt Előfizetőink teljes megaláztatással veszik tudomásul a lap árának valóban jelentékeny csökkentését és meglátják a rugó-ját is: a gazdatársadalom mai teljesítőképességéhez mérten kívántuk megszabni a VASÁRNAP árát. Reméljük azt is, hogy az árleszállítással még a ne-

mely megfelel a két ország közötti szoros baráti viszonyoknak.

Papen alkancellár szeptember hó 21-én fogadta a magyar sajtó képviselőit. A fogadáson hangsúlyozta, hogy Németország igen nagyra értékeli a történelem által szentesített magyar barátságot. Magyarországnak az a főnehézsége, hogy mezőgazdasági termékeinek fölöslegeit nem tudja elhelyezni. A megoldás az lehetne, hogy Magyarország buza-termelő területeinek egy részét más termékek termelésére rendezi be, például olajmagvakra, vagy szójababra, melyekre Németországnak feltétlenül szüksége van. Ezeket a termékeket szívesen vásárolná Németország Magyarországtól. A revízióval kapcsolatban *Papen* alkancellár azt hangsúlyozta, hogy az igazságtalan békeszerződések revíziójának követelésében Németország ugyanazon az alapon áll, mint Magyarország.

Papen alkancellár kihallgatáson jelent meg a Kormányzó Urnál, majd szeptember hó 21-én este eltávozott Budapestről.

A magyar gazdasági helyzet a Népszövetség előtt

Imrédy Béla pénzügyminiszter Genfben a Nemzetek Szövetségének pénzügyi bizottsága előtt szeptember hó 21-én ismertette Magyarország gazdasági helyzetét. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a legnagyobb jóakarattal és megértéssel találkozott a magyar ügyek iránt és kedvező benyomásokkal távozott el Genfből. A miniszter szeptember hó 25-én, este érkezett vissza Budapestre.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága egyébként a magyar helyzetről jelentést terjesztett a Nemzetek Szövetségének tanácsa elé, melyről — tekintettel arra, hogy lapzártakor értesültünk róla — jövő heti számunkban számolunk be.

A Nemzeti Egység Pártja győzött Berettyóújfalun

Szeptember hó 24-én dőlt el *Berettyóújfalun* a *Szilágyi* Lajos főispánná való kinevezése folytán megürült mandátum sorsa. A példás nyugalomban lefolyt választáson *Molnár* Imre dr., a Nemzeti Egység Pártja hivatalos jelöltje győzött 6548 szavattal; a független kisgazdapárti *Szabó* Pál 3439, a nemzeti szocialista párti *Böszörményi* Zoltán pedig csupán 345 szavazatot kapott.

Botrányba fulladt legitimista gyűlés Debrecenben

Szeptember hó 24-én, vasárnap, a nemrégiben alakult legitimista nemzeti néppárt zászlóbontó gyűlést tartott Debrecenben. A gyűlés botrányba fulladt, mert az egyetemi ifjuság viharosan tiltakozott a Habsburg-restauráció terve ellen.

Herczeg Ferenc hetvenedik születésnapjára

A legnagyobb élő magyar író, *Herczeg Ferenc*, a napokban töltötte be hetvenedik életévét friss jó egészségben, alkotóereje teljében, s ami még ritkább, ezt a szép isteni adományt édesanyja társaságában, aki már a kilencven évet meghaladta, ünnepelhette. A Kormányzó Ur főfelmértósága ebből az alkalomból az első osztályú magyar érdemkereszttel tüntette ki a kiváló író. Ezzel a kitüntetéssel kegyelmes ur cím jár. A magyar nép szívében azonban régen királyi trón illeti meg az örök halhatatlanságu író, aki elmulthatatlan fiatal-ságával, lankadatlan tetterejével ma is az egyetemes magyarság leghőbb vágyának, a revíziónak, nevet és sulyt adó harcosa. Olyan nevet és sulyt adó, aminő az őt világrész szemében és tudatában *Apponyi* Albert halála óta az élő magyarok között páratlan. Adja a magyarok Istene, hogy a töretlen *Herczeg Ferenc* is azt a kort élje meg, amely a nagy magyar diplomatának adatott. És élje meg nemes céljának teljes elérését is, a független Nagy-Magyarországot mosolygó és szerető édesanyjával egyetemben, hogy minden élő magyarok lázas álma és olívatlan vágya teljesüljön olyan boldogsággal és elmulthatatlansággal, mint

aminővel a Teremtő *Herczeg Ferenc* életét és munkásságát jutalmazta.

Budapest, mint tengeri kikötő

Amikor felettünk biráskodó, belátástalan ellenségeink a magyar élet ütőereit vagdoszták, a legszörnyűbb és érzékenyebb csapást, egyetlen tengeri kikötőnknek, *Fiumének* elvételével mérték reánk. A magyar korona gyöngyének elvesztésével minden lehetősége megszűnt annak, hogy a magyar áru és termény olcsó tengeri úton, versenyképesen azokra a távoli piacokra jusson, amelyeken azelőtt könnyű szerrel érvényesült. Nem kis részben volt okozója csonka hazánk gazdasági leromlásának ez a sajnálatos körülmény. A magyar élniakarás azonban tud csodát is művelni, ha más mód nincsen a boldogulás elérésére. Megjelent szeptember hó 19-én a csepeli kikötőben az *Alexandriából* érkező első magyar kereskedelmi tengeri hajó, az „*Apollinárius III.*” A hajó a Magyar-Egyiptomi Kereskedelmi Részvénytársaság tulajdona és rizzsel, gyapottal megrakodva érkezett, innen pedig magyar terményeket és készítményeket fog Egyiptomba szállítani. Ime, az első rés ellenségeink ádáz és gyűlöletes gyűrűjén. A magyar ész és erő diadala. De a magyar igazsága is. Mert az is csak a boldoguláson át érkezhetik el. A csüggedésen, lemondáson — soha.

VILÁGKRÓNIKA

Dollfuss osztrák kancellár átszervezte kormányát és sikerült kiegyenlítenie az egymással szembenálló két hazafias front ellentétét. A kancellár az új kormány összetételében a saját maga számára tartotta fenn a honvédelmi tárcát is, ami azt jelenti, hogy a végrehajtóhatalom egészen az ő kezében összpontosul. Az új kormány tagjai között nincsenek politikai pártvezérek. Az új kormány programja: gazdasági ujjaépítés, nyugalom, béke, kifelé pedig az állam önállósága és függetlensége. A küszöbön álló reformok közül az az intézkedés érdemel legnagyobb figyelmet, mely megszünteti a hadseregben a szociáldemokrata időkből származó bizalmiférfi-rendszert. Az új rendszer egyébként félretolja a parlamentet és október hó elsején a parlament két házának tagjai nem kapnak fizetést. A régi parlament felszámolása után új, rendi parlament alakul.

Benes, cseh külügyminiszter szeptember hó 23-án délután átutazott Budapestre és egy órát töltött a magyar fővárosban.

A romániai *Szinajában* szeptember hó 24-én értekezletre ült össze *Benes*

Moore angol ezredes,

a magyar nemzet lelkes barátja előadást tart Budapestben.

eseh, Jeftics szerb és Titulescu román külügyminiszter. A kisanant ugynevezett állandó tanácsa megvitatta az általános politikai helyzetet, különösen a kelet-európai kérdést, valamint a leszereléssel kapcsolatos problémákat.

Szülő Géza dr., a felvidéki magyar-ság vezére, Bernben (Svájc) az európai nemzeti kisebbségek kongresszusán, beszédet mondott, melyben erőteljes szavakkal tiltakozott az elnyomott magyarság nevében a Népszövetség kisebbségi gyakorlata ellen. A csehszlovákiai magyar pártok a Prágai Magyar Hírlap betiltása ügyében kiáltványt intéztek Szlovénzsko magyarságához, melyben a lap betiltását törvénytelennek bélyegzik.

Szeptember hó 25-én megnyílt Genfben a Népszövetség XIV. közgyűlése. Ötvenhárom állam képviselője vesz részt a közgyűlésen. A magyar delegációt Kánya Kálmán külügyminiszter vezeti. A közgyűlésen Motta, a svájci delegáció elnöke, kegyeletes szavakkal emlékezett meg Apponyi Albert grófról. A Népszövetség tagjai felemelkedtek helyükről és felállással hódoltak Apponyi gróf halhatatlan emlékének.

A gazdaadósságok rendezése

A rövidlejáratu mezőgazdasági tartozásoknak hosszulejáratu hitelekkel való átalakításáról, mint ismeretes, két terv készül. Az egyik új szerv közbeiktatásával akarja a nagy tranzakciót megoldani, a másik pedig közvetlenül a jegybanknál gondolja összpontosítandónak a hosszulejáratura konvertált tartozásokat, mint a központi hitelforrásnál.

A két tervvel most foglalkoznak az érdekeltek: a pénzügyminiszter és a mezőgazdasági érdekképviseletek. A vidéki intézetek már foglalkoztak egy alkalommal a tervekkel, akkor azonban csak az elvi kérdéseket tisztázták, de nem döntöttek véglegesen a konkrét tervek felől. A gazdák azt kívánják, hogy a kamatalap megfelelő alacsony szintre szoríttassék vissza a hitelek átalakítása során. Ez az egyetlen ütközőpont a bankjavaslat és a gazdák felfogása között. Erdemi döntésre a pénzügyminiszter részéről csak akkor kerül sor, ha ismeretes lesz már az érdekelteken kívül a Jegybank felfogása is.

A jelek szerint, ha október végén sor kerül a gazdatartozások végleges rendezésére, a mai átmeneti moratóriumos rendelkezéseknek bizonyos rövidebb időre való fenntartása október után is szükségessé válik. Arra az időre ugyanis, amíg a végleges rendezési terv végrehajtása megkezdődik.

Tüzelőszer lesz a kukoricából!

Egy métermázsza csöves kukorica 1-1.20 pengő, egy métermázsza fa 3.20-3.40 pengő Nem lehet ölbetett kezekkel nézni ezt az értékpusztítást!

A napokban küldöttségjárás volt a Faluszövetségben. Derék, barnaarcu, gondterhes kisgazdák jöttek. Nehezen szánták rá magukat, mert drága a vasut és kevés a pénz. De mégis meghozták ezt az áldozatot. Ugy adták össze a költséget, mert üres, nagyon üres a falu erszénye és a pénztelenség erősen rája a vidék gyökerét.

Rászánták magukat még erre az utra. Ugy tettek, mint a kártyás ember — mindent egy lapra.

Beszédbe elegyedtem velük. Vezetőjük, szép szál, őszbecsavarodott ember, megfontoltan beszél. Minden szót előbb megforgat magában, mert az élet és a föld megfontoltta, bölcsé tette.

— Nem a magam baját hoztam fel, hanem az egész magyar földét, — mondotta. — Élni akarunk és segítséget kérünk, mert az élet ököcsapásai súlyos pörölyként zuhognak ránk; és lassan úgy összenyomnak bennünket, mint kalapács a meleg vasat. Tisztában vagyunk azzal, hogy hol jobban, hol rosszabbul megy az ember sorsa, de ma már ott tartunk, hogy nem tudjuk mihez kezdjünk. Akármire nyulunk, csak veszteség a részünk, mert az ipari árak úgy reácsavarodtak népünk életére, mint a borostyán a fára és megfojtják. Amit eladunk, annak nincs ára. Amit összekuporgatunk, azt leadjuk adóba.

— Hallgassa csak, a háboru alatt Volhynia vad erdeiben jártam és ott láttam egy halott erdőt. Végtelen rengeteg volt és a hatalmas faóriások úgy álltak katonás sorban, mint kövémeredt gránátosok. És barna, zörgő, száraz volt az erdő, meghalt, ... megfojtotta a zöld repkény.

— Ez jutott eszembe a mostani időkben. Lassan így jár a falu népe is. A nehéz gazdasági válság és a kartelek lassan halottá teszik, pedig mi volnánk az ország ereje. Mi vagyunk a nemzetnek az a rétege, amelynek válára nehezedik minden baj. A gazda-bajok és gazdajajok megsokasodtak, mint nyári eső után a fűszál a réteken. Bátran kimondom: sok rossz napot megértem már, de a magyar falunak talán nagyobb baja és nehezebb sorsa nem volt, mint ma.

— Azt mondja a közmondás, akkor tudunk csak igazán gondolkodni, ha gondunk van. Hát ebből most kijut bőven. Még az is bajt okoz, ha bő a termés. Ha a jó Isten megáldja a mezőt, akkor nincs ára a termésnek. Hatalmas kukoricatermesünk van. Önti a föld. De mit érünk vele? Az ára

napról-napra sorvad. Ma már egy métermázsza kukorica ára 1—1.20 pengő. Nem sok köszönet van benne. Már a szántás árát sem fizeti ki. Ugyanakkor egy métermázsza fa ára 3.20—3.40 pengő. A népség, de még az uradalmak is elhatározták, hogy az idei télen csöves tengerivel fűtenek, mert háromszor olyan olcsó, mint a fa. És megtörténik ez a szegény az urnak 1933-ik esztendejében Magyarországon, azért, mert a megszervezett kartel miatt lehetetlen úgy eladni, hogy a gazda megtalálja a maga számítását. És így vagyunk mindennel. A falu nagyon szegény és elkeseredett.

— Ezért vagyunk küldöttségjárásban, mert bizunk abban, hogy a nemzet vezetői megértik a falu jalkiáltását és nekifognak a megmentésének. A kukorica eltüzelése csak az első lépés a nemzeti értékeknek amerikai módra való elpusztítása terén. Üres kézzel tele zsák ellen harcolni nagyon nehéz, éppen azért kérjük az illetékeseket, hogy szenteljenek egy kis időt a falu bajainak is. Mert a Tiszaháton, Hajduságban már ott tart, hogy a drága értéket jelentő nemzeti vagyont, a kenyeret tűzbe dobja.

Igy beszélgetett velem a falu követeinek vezérdarujja és a többiek szólanul reabólintották az igent. A föld megmentése — Mussolini szerint — elégséges arra, hogy boldoggá tegye a nemzetet. Valahogy ezt várja a magyar falvak népe is.

Szekeres László.

Gondok, bajok, küzdelmek, veszteségek, eredménytelenségek láncolata nehezedik nap-nap után a lelkekre, mégis optimizmust kell csepegtetni az emberekbe. Nem pusztán álom a reményesség! Ezt kell megszerezni! Most ismét itt az alkalom! Október 14-én kezdődik az új m. kir. osztálysorsjáték, melyen 42.000 nyereleményt sorsolnak ki közel 8 millió pengő összegben. Az elérhető legnagyobb nyeremény 500.000 pengő. Jutalom és nyeremények: 300.000, 200.000, 100.000, 50.000, 40.000, 30.000 pengő, stb., stb. A sorsjegyek iránti élnék érdeklődés a kedvező nyerési esélyekben és az összes nyerelemények készpénzben való kifizetésében, valamint az állami ellenőrzésben leli magyarázatát. A sorsjegyek ára: $\frac{1}{4} = 24$, $\frac{1}{2} = 12$, $\frac{1}{4} = 6$, $\frac{1}{8} = 3$ pengő az összes főárusítóknál.

Jakabházy János dr.

Mult heti számunkban röviden megemlékeztünk már arról a súlyos veszteségről, mely *Jakabházy János dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, ügyvéd* halálával agrárközéletünket érte.

Szentábrahámi *Jakabházy János dr.* 1884-ben született; a halál tehát fiatalon, negyvenkilenc éves korában ragadta el az élők sorából. Jogi tanulmányainak elvégzése után Budapesten kezdte meg az ügyvédi gyakorlatot, 1913-ban. Kora ifjúságától kezdve élénk érdeklődéssel viseltetett az agrárkérdések iránt. Bekapcsolódott a magyar ifjuság agrárszervezetéinek, a *Széchenyi Szövetség*-nek munkájába, majd az idők folyamán a *Magyar Gazdaszövetség*-nek ügyésze, a „*Falu*“ *Országos Földművelés-szövetség*-nek jogtanácsosa, másfél-évig ügyvezetőigazgató-helyettese volt. Helyet foglalt az *Országos Mezőgazdasági Kamara* és a *Cukorrépa-termelők Országos Szövetsége* választmányában és évekil résztvett az *Uj Barázda Lapkiadó rt.* és a *Magyar Országos Tudósító rt.* ügyvitelének irányításában. Ezenkívül a *váci püspöki uradalom* jogtanácsosa és *Csongrád vármegye* tiszteletbeli főügyésze volt. A m. kir. földművelésügyi minisztérium *munkás-jogvédő irodájához* és a *Faluszövetséghez* forduló kisembereket évek hosszu során át ő látta el jogi utbaigazításokkal és az *Uj Barázda*, később csak a *Vasárnap* jogi tanácsadó-rovatát ő vezette a legnagyobb lelkiismeretességgel. Ő bonyolította le a *Faluszövetség* szék-házvételét és a szükségessé váló átalakítási munkálatokat páratlan odaadással és szeretettel irányította. A Kormányzó Ur az agrártársadalom érdekében kifejtett buzgó munkásságáért pár évvel ezelőtt a *m. kir. gazdasági főtanácsosi* címmel tüntette ki. Egész életében sokat dolgozó, magát cseppet sem kimélő ember szállt vele a sirba, akinek emlékét a magyar agrártársadalom kegyelettel fogja megőrizni. Ebből a kegyeletből legnagyobb részt kér a *Faluszövetség* és a *Vasárnap*. Halálát 68 esztendőes édesanyja, rokonai, barátainak és tisztelőinek nagy tábora gyászolja.

Jakabházy János dr. végtisztessége szeptember hó 21-én, csütörtökön délután 4 órakor ment végbe a kőbányai új köztemetőben, mely és bensőséges részvét mellett. A koszorúkkal borított és égő gyertyákkal övezett komor pompájú ravatálnál a gyászaborult család tagjain kívül megjelentek: *Mayer János ny. miniszter*, a *Faluszövetség* elnöke; *Schandl Károly dr.*, az OKH alelnök-vezérigazgatója, a *Faluszövetség* elnökhelyettese és felesége;

Jakabházy János dr.

Mayer Károly dr. földművelésügyi államtitkár; *Weis István dr.*, az OTI vezérigazgatója; *Wünscher Frigyes dr. m. kir. kormányfőtanácsos*, a Magyar Távirati Iroda ügyvezető-igazgatója; *Serbán Iván dr. m. kir. gazdasági főtanácsos*, a M. kir. Külkereskedelmi Hivatal alelnöke; *Rubinek István országgyűlési képviselő*; *Mutschenbacher Emil dr.* és *Fabricius Endre m. kir. gazdasági főtanácsosok*, az OMGE igazgatói; *Both Dezső m. kir. gazdasági főtanácsos*, az OKH igazgatója; *Wanke Gusztáv*, az OKH cégvezetője; *Gesztyeli Nagy László*, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója; *Szabó Sándor dr. ny. főispán*; *Perlaky György* volt országgyűlési képviselő; *Kerék Mihály dr.*, a Magyar Gazdaszövetség titkára; *Nagy Sándor*, az OMTK osztályvezetője; a *Faluszövetség* tisztikara *Tölgyes István dr.* igazgató vezetésével teljes számban; végül az elhunyt kartársai, barátai és tisztelői.

A temetési szertartást *Vargyas Tivadar dr.* belsőújvárosi plébános végezte fényes papi segédlettel és az Operaház énekkarának közreműködésével. A gyászszertartás és beszentelés után *Weis István dr.*, az OTI vezérigazgatója, az Országos Széchenyi Szövetség Kuriája, *Szabó Sándor dr. ny. főispán*, a *Faluszövetség*, majd *Kerék Mihály dr.*, az Országos Széchenyi Szövetség ifjúsága nevében meghatott hangon bucsuzott el az elhunyttól. A gyászbeszédek elhangzása után kivitték *Jakabházy János dr.* fekete érckoporsóját a négylovas gyászhintóhoz s megindult a menet a családi sirbolthoz. Itt a végső beszentelés után a koporsót egy félkőbe helyezték és márványlapot illesztve reá, befalazták.

Az engesztelő szentmiseáldozatot szeptember hó 22-én reggel 9 órakor mutatták be a Krisztus Király plébániatemplomban.

Miért alacsony a buza ára?

Egy most közzétett angol tanulmány szerint a buza áralakulásában ma megfigyelhető nagy csökkenés nem csupán a túl nagy készletek következménye, hanem annak a körülménynek is, hogy a *világ elipariasodott lakossága kevesebb kenyérmagot fogyaszt, mint azelőtt*. Ha például a buza fogyasztás 1909—1914. időszakbeli fejhányadát összehasonlítjuk az 1922—1927. évek hasonló adataival, igen érdekes eredményre jutunk. Kiderül ugyanis, hogy a *buzafogyasztás Kanadában, a világ legnagyobb exportáló államában, 39 százalékkal csökkent*, a többi országok fogyasztásának százalékszerű hanyatlása pedig a következő: Németország 29%, Belgium 20%, Finnország 21%, Anglia 3%, Egyesült Államok 8%, Argentína 15%. A buza jelenlegi alacsony árának tehát nem kis mértékben oka a *fogyasztás, illetőleg a kereslet megcsappanása*.

A túltermelés mérvére jellemző, hogy például Kanada 1932-ben 428 millió bushel (1 bushel 27.2 kg.) búzát takarított be, holott az 1905—1914. évek átlagában csak 158 millió bushelt. Ausztrália is közel megháromszorozta termelését, míg Argentínáé 154 millió bushelről 235 millióra gyarapodott. De nem csupán a nagy exportáló államok mutatnak ilyen fejlődést. Az „önellátásra“ való igyekezetben olyan országok is, mint Franciaország, Olaszország, Ausztria és Németország, szintén lényeges szaporulatot értek el, ugyanakkor pedig Oroszország ismét számottevő tényezővé vált.

A hüvelyesek kivitele jelentékenyen emelkedett

Mult heti számunkban jelentettük, hogy gabonaexportunk milyen öröndetes fejlődést ért el az előző esztendő eredményeivel szemben. Ezuttal a hüvelyesek és idénycikkek eredményeit ismertetjük. *Augusztus* hónapban *babkivitelünk* is tovább emelkedett úgy, hogy nyolc hónap alatt a kivitel a *legkedvezőbb export-évvél szemben is 60 százalékos emelkedést jelent*. — *Borsót* augusztusban az előző évinek majdnem kétszeres mennyiségében exportáltunk. — *Lencséből* 20.000 métermázsán felül vittünk ki, ami nemcsak az előző év eredményénél jobb, hanem óriási fejlődést jelent a legutóbbi évek átlagos 4—5000 métermázsás kivitelével szemben. — *Lucernamagot* augusztusban még nem exportáltunk, egyéb *heremagvakkól* azonban több, mint 13.000 métermázsát vittünk ki, ami az előző évek legjobb átlagának több, mint háromszorosát jelenti. — *Olajos magvakkól* augusztusban a következő mennyiséget vittük ki: repcemag

18.000 mm, mák 14.000 mm. Mákból az utolsó években ekkora mennyiséget még soha nem vittünk ki.

Friss gyümölcskivitelünk az igen kedvezőtlen előző évhez képest szintén emelkedett, de a normális mennyiséget sem augusztusban, sem az idény folyamán nem érte el. — Friss főzélből már a kétévi összehasonlítással szemben is kedvező az augusztusi eredmény, a szezon eredménye azonban a múlt évvel szemben eddig még elmaradt. — Dohányt majdnem husz-ezer méterháztát exportáltunk.

A székesfehérvári téli gazdasági iskola vándorgyűlése Mórton

Szeptember hó 17-én tartotta a székesfehérvári téli gazdasági iskola ifjúsági gazdaköre első vándorgyűlést Mórton, melyre mintegy 150 tanuló, aranykalászos gazda, háztartási tanfolyami hallgató és érdeklődő utazott ki. Az érkezőket a móri vasútállomáson a községi előljáróság, a gazdakör vezetősége, a híres móri leventezeneke, leventegyeselet, lovasleventék és a tüzoltók fogadták.

A felloboogózt városon keresztül a leventezeneke hangjai mellett vonult fel a menet a Hősök-emlékművéhez. Az iskola és háztartási tanfolyam nevében Kovács János (Sárkeresztur) tanuló és Javorniczki Gyöngyi (Székesfehérvár) tanfolyamista koszorúzták meg az emlékművet, mely után a közönség istentiszteleten vett részt.

Az istentisztelet után a móri 1848 —49-es hővédelmé előtt vonultak el díszmenetben a résztvevők és innen elmenve, két móri kiscgazda ud-

varát tekintették meg tanulmány céljából.

A Hiszekegy hangjai után Gajáry László dr. igazgató nyitotta meg a vándorgyűlést és üdvözölte a megjelent Wenczel József főszolgabíró, Rimele Antal főjegyzőt a községi előljáróság élén, Széclke Géza és Vantsay Dezső gazdasági felügyelőket, a móri gazdakör és hegyközség vezetőségét, a tanítói kart, a tüzoltó-és leventegyeseletet Gulyás József tanító vezetésével, valamint a tanulóifjúságot, aranykalászos gazdákat és nagyszámu vendégközséget. A szórakoztató és tanító programm szereplői voltak: Pállinger Anna (Szigetujfalu), Nagy Margit (Bársnyos) tanfolyamisták, Schmidt József (Mór) aranykalászos gazda, Szatmári Antal (Székesfehérvár), Schnitz Mihály, Paska Mihály (Lajoskomárom), Varga Béla (Szilashalás), Nagy Lajos (Nagyveleg), Pencz Imre (Magyaralmás), Rakk István (Moha), Kovács János (Sárkeresztur) tanulók. A vándorgyűlést ebéd követte.

Ebéd után a résztvevők megtekintették Lambert gróf, Pisch József és Ruff József mintapincéit, akik szíves vendégszeretettel kínálták őket jobbnál-jobb boraikkal. Majd végig szemlélték a folyó évben először rendezett móri gazdák szüreti felvonulását. A felvonulás után a fiatalság tánca perdült.

Disszakisért a háború áfka

A megszállott területen fekvő Csikmeneság községben az előljáróság minden háztól dobszó mellett kirendelt férfiakat a Csobányos-erdő völgyébe csemetefát ültetni. A szé-

kely ember megszokta már az ilyen természetű közmunkát s azért, habár huzódozva is, eleget tesz a rendelkezésnek. A felkelő hajnal most is már ott érte a félfabat a Csobányos-völgyben. Egész nap szorgalmasan, ügyesen dolgoztak s mert két napra szólt a parancsolat, egy szélvédett helyen tüzet raktak. Vacsora után, elbeszélgetni meg körülülték a kedves tábortüzet. Ügyeltek is reá ám . . .

— Szókjél csak fel Lukács Gábor és szítsd meg a tüzet, nehogy kialudjék.

A bíró mondotta ezt az egyik fiatal legénykének. Nosza Lukács Gábor is felugrott és még hatalmasabb tüzet csinált . . . Seregett, sirt a szurkos fenyő, amint a lángok halálra csökölgették . . . A beszélgetés pedig folyt tovább kedélyesen, vidáman . . . Amignem egyszerre egy borzalmas robbanásnak a légnomása földreszedítette a körülülőket. Pillanatokig megsiketültek s csupán egy hatalmas, iszonyu égető lángoszlopot láttak, hogy azután a szemük világa is percekig elveszzen . . .

Mi volt ez?! . . . Csak időkmúltával jöttek reá, hogy itt az elmúlt véres világháboru réme kísértette meg a jelent . . . A felületesen elásott tüzéségi lövedékek robbantak fel a hatalmas tábortüzt által átmelegített földből . . . A robbanás azonnal megölte Lukács Gábor fiatal legényt s a körülülők közül hetet súlyosan megsebesített. Három-négy a kórházban halt meg. A rettenetes eset az egész Alsóközsegeit mélyen megrendítette. A lakosság Istenbüntetését látja és babonás félelemmel várja, hogy mit hoz még reá az ég?! Az általános izgalmat fokozza egy újabb eset, amelynek Ferencz Károly, menasági lakos lett az áldozata. Az erdőn karámot csinált a juhnyájnak. A karám tartófaának tüzes vasruddal furogatta a lyukat, amikor hirtelen vihar támadt és a villám belekapott, mint jó vezetőbe, a Ferencz Károly kezében tartott vasrudba . . . És iszonyu végezetül Ferencz abban a pillanatban szénm égett . . .

Egy becsületes megtaláló szerencséje

Néhány esztendővel ezelőtt tatarozási munka folyt a budapesti osztrák követ-ség Akadémia-utcai palotájában. Baranyai István mázolósegéd munka közben az egyik gipszfigura között portól lepelt briliáns melltűt talált. Beszolgáltatta a rendőrségnek az ötezer pengő értékű ékszert. Azóta eltelt a törvény által előírt idő, de a melltű tulajdonosa nem jelentkezett. Erre Baranyai beadványt intézett a törvényszékhez és kérte, mondja ki a bíróság, hogy az ékszer őt illeti. A törvényszék ma hozta meg ítéletét, amelyben Baranyai Istvánnak ítélte a melltűt. A becsületes megtaláló boldogan vette át a drága ékszert.

Nem erdei manók serege mosolyog a nézőre, hanem árvácskák tömege egy délamerikai kertészet virágágyaiból.

Öt év alatt felére esett a mezőgazdaság készpénzbevétele

A pénzügyminiszter a multkoriban tette közzé azt a kis füzetet, amely feltárja a magyar gazdasági szervezet rettentő küzdelmét a világválság rémségeivel szemben. Konkoly-Thege Gyula dr., a Statisztikai Hivatal alelnöke, aki ezt az adatgyűjteményt szerkesztette, újra olyan szolgálatot tett a magyar gazdaságstatisztikának, amelynek értékét alig lehet eléggé megbecsülni.

A felsorolt adatok szerint 1928-ban a magyar östermelésnek, szántóföldi művelésnek, erdészetnek, állattenyésztésnek és valamennyi más ágazatnak a pénzürtéke összesen 3,886.77 millió pengőt tett, amiből 1.569.1 millió pengő volt a kereskedelmi forgalomba került hányad értéke. 1932-ben az östermelés értéke pontosan a felére esett az öt évvel azelőtti eredménynek, s a természetben fölhasznált hányad értéke 51 százaléka, a kereskedelmi forgalomba került részé pedig 48 százaléka volt annak az értéknek, amit öt évvel azelőtt meg lehetett állapítani.

Az egyes östermelési ágak jelentősége, természetesen, más és más abból a szempontból, hogy azok mennyi pénzt hoznak a gazdának. A szemtermelésnél 1932-ben 1018 millió pengőnyi nyers termelt érték mellett csak 324.1 millió pengő volt a kereskedelemben eladott rész értéke. 1928-ban, amikor a szemtermés egész értéke 2357 millió pengőre rugott, ebből a magyar mezőgazdaság 890 millió pengőnyi értékűt adott el. Ezek a számok mutatják, hogy a szemtermelés jelentősége öt év alatt mennyire lecsökkent a gazdának pénzzel való ellátása tekintetében is.

A kertészet, amely tavaly 20 millió pengőnyi értéket termelt, ebből 5 millió értékűt adott el. A gyümölcs-termelés 30.7 millió pengős értékéből tavaly 18.5 millió pengőnyi érték folyt be a gazdákhöz, ami 46 százalékot jelent. A szőlő- és az erdőgazdasági termelés eredményének pedig háromnegyede került kereskedelmi forgalomba. Az egész szőlőtermelés nyers hozama 42.0 milliót, az erdőgazdaságé 34 milliót tett s az előbbiből 31.2 millió, az utóbbiból pedig 26.7 millió volt a gazdák összes pénzbeli bevétele.

Az állattenyésztés ágazatai közül a gyapjutermeles — aminek tavaly 3.4 millió pengőt tett az egész értéke — teljes összegében kereskedelmi forgalomba került. A hustermeles 250 millió pengőnyi nyers értékéből a gazdák 197.4 millió pengőnyit árultak ki, vagyis kereken négyötöd részét, a tejtermelésnél a kereskedelmi forga-

lomba került rész 88.3 millió értéké valamivel meghaladja a természetben elfogyasztott rész értékét, ami 82.5 millióra rugott. Ezek a hányadok tehát elég magasak, mindenesetre jóval magasabbak, mint a szántóföldi termelés ágazatainál a kereskedelmi forgalom nagysága.

A baromfitenyésztés összes értéke tavaly 66.7 millió pengőre rugott, amiből a gazdák természetben 16.8 millió értékűt fogyasztottak el és 49.9 millió pengőért adtak. Ez a baromfitenyésztés egész nyershozamának háromnegyed részét teszi. S csak valamivel marad el e mögött a méhészet, majdnem kétmillió értékű nyershozamának megoszlása is, saját fogyasztás és eladás között. A selyemtenyésztés 587.000 pengős értéke mind kereskedelmi forgalomban értékesült.

Az östermelés két nagy ágazata között tehát az volt az utolsó öt év alatt a helyzet, hogy a készpénzbevételek biztosítása közül az állattenyésztés nyomult előtérbe. 1928-ban a magyar östermelés készpénz-bevételeinek, ami akkor 1.570 millió pengőre rugott, majdnem kétharmadát a növénytermelés szolgáltatta, 1932-ben ellenben

már csak 55 százalékot tudott a növénytermelés szolgáltatni. Pedig ebben az évben a magyar östermelés összes pénzbeli bevételeinek összege is mindössze csak háromnegyed részét tette annak, amit 1928-ban a növénytermelés hozott, sőt a maga 748 millió pengős készpénzhozamától is messze elmaradt.

Eladtam én két tinót...

*Eladtam én két tinót, de
Elfogyott az ára,
Kevés volt a babámnak
Cifra tunikára.
Ráadást is kért a rózsám;
Ezer csókot adtam,
De otthon az édesanyámtól
Cudarul kikaptam...*

*A tinónak, viganónak,
Drága lett az ára,
Tilos nekem azóta az
Édesanyám háza.
Hetek óta kerülgetem
Babám háza táját,
De az apja rámuszítja
A hamis kutyáját...*

*Irta: TÖRÖK SÁNDOR
(Jászfelsőszentgyörgy.)*

Uj sorsjáték uj reménység!

Nők, férfiak

Szegények — gazdagok

Fiatalok — öregek

Földbirtokosok

Gazdák

Kereskedők

Iparosok

Ügyvédek

Orvosok

Mérnökök

Írók, művészek

Tisztviselők

Hivatalnokok

Alkalmazottak

Ügynökök

Munkások stb.

tehát mindenki tudja, hogy a m. kir. osztálysorsjátéknak igen nagy fontossága van az ország gazdasági életében és páratlan alkalmat nyújt arra, hogy bárki gyorsan meggazdagodhasson, hogy nyertjen egy nagy nyeresémet.

Nyerni azonban csak az nyerhet, akinek sorsjegye van!

A szerencse mindenki számára, foglalkozásra, nemre, korra, rangra, vagyonra való tekintet nélkül — nyitva áll.

Most itt az alkalom! Október 14-én kezdődik az új sorsjáték. Vegyen vagy rendeljen sorsjegyet bármelyik főárusítónál a hivatalos áron: **nyolcad 3 pengő, negyed 6 pengő, fél 12 pengő, egész 24 pengő** osztályonként.

Mindenkinek és mindenkinek egyes sorsjegyek egyenlő a nyeresési esélye!

A szerencsét is keresni kell!

Reménység és kitartás a fő!

SZŐLŐTERMELÉS ÉS ÉRTÉKESÍTÉS

Irja: IRSAI M. JÓZSEF szőlősgazda.

Tokajhegyalja, valamint Szekszárd borvidékének multjáról és jelenéről

Abból az alkalomból, hogy a tokaji és szekszárdi híres magyar borok népszerűsítése érdekében a közeljövőben mindkét vidéken nagyobb ünnepeket rendeznek, jobban belemerültem ennek a két jónevű és külföldön is jól ismert körzetnek a tanulmányozásába. Különösen a multat, a régi szép idöket szeretem magam elé idézni régi föliánsokból, mert azokban nagyon sok olyan kedves, szép eseményt, megtörtént dolgot találok a szőlészettel és borászattal kapcsolatban, melyekről a mai mostoha viszonyok mellett a ma gazdái szinte el is feledkeznek.

A magyar bornak neve volt már akkor is, mielőtt eleink elfoglalták ezt a szép hazát. Igaz, hogy akkor még nem magyar, hanem *pannoniai*, stb. bornak neveztek. A római császárok és helytartók mindig elősegítették tartományaikban a szőlőművelést. Történelmi feljegyzések szerint *Probus* császár Pannoniában sajátkezüleg ültette el az első szőlőtökét, mégpedig a szerémségi Mitrovica mellett lévő *Greguravécénél*. Ezt a szőlőt még ma is *Czareviná-nak* nevezik, azaz császári szőlőnek. Ezzel a császár megvetette alapját Pannoniában a szőlőművelésnek. Katonáit békeidőben földművelésre, szőlőművelésre, méhészetre stb. taníttatta és e téren nagy sikereket ért el. Az ő uralkodása alatt tették szert nagy hírnévre a *balatonmelléki* és *szirmai* (szerémségi) borok. Ez a hírnév évszázadokon át a mai napig is megmaradt, sőt fokozódott.

Éppen most száz éve annak, hogy a Balaton melletti *Kékkuton* építkezés közben egy kökoporsóra bukkan- tak, melynek fedőlapjára szőlőfürtök voltak vésvé. A koporsóban két kökorsót leltek, melyekben gondosan, teljesen légmentesen lezárva *sok-sok százéves bor volt!* Hogy kik kóstolták meg ezt a páratlan ritkaságot, vagy hogy tényleg élvezhető bor volt-e a korszokban... azt bizony ma már nehéz volna kimutatni. Annyi tény, hogy magam is, meg bizonyára kedves olvasóim is — kik szeretik a finom borokat — szívesen részt vetünk volna szakvéleményadás végett ezen a nem mindennapi borkóstolón! Az akkori zalai alispán, *Kerkápoly* nemzeti ur, a kökoporsót elvitette a budapesti *Nemzeti Muzeumba*.

A bakonyi hegyek lankáin és főként azok déli oldalain, *Szekszárd* felé is, szintén a rómaiak telepítették be a mai szőlők őseit. A hunok, kik

a rómaiak után Dáciát és Pannoniát birtokba vették, tovább ápolták ezt a nemes földművelési ágat. *Attila* király és környezete nagy előszeretettel fogyasztotta kupaszámra a jóféle borokat, főként a vörös nehéz borokat, melyeket — a hagyományok szerint — *talán éppen Szekszárd* (régiben Szegszárd) napsütötte domboldalairól vitték a nagy király udvarába.

Honfoglaló őseink — ellentétben a rosszindulatuan, vagy felületesen beszerzett, idegen külföldi krónikások adataival — nem idegenkedtek a föld- és vele együtt a szőlőműveléstől, sőt a magyarok nagyon is jól értettek a bor és a sör készítéséhez. Már pedig abban az időben nem a víz és egyéb folyékony anyag képezte a bor főalkatrészét, — mint a kései utódoktól elszaporodott korcsmárosok és bormérők magukról megfélekezett tagjai gondolták, akik bizony el sem képzeltek másként, mint jól felvizezeten bort eladni — hanem tisztán *szőlőből* sajtolták az életvidító nektárokat. Hála a szigorú bortörvényünknek, manapság már csak a legkritikábban fordul elő a bor szaporításának ez a módja! Nem a megtelepedett papok ismertették meg a

Majoros Imre hortobágyi gulyás és csikós számadó

szőlőtermelést és borkészítést, hanem ellenkezőleg, az ittlakóktól tanulták meg ők is ezt a tudományt, melyet azután igen szép eredménnyel tovább fejlesztettek.

A *szekszárdi* borról legelőször egy határjárás okmányban találunk feljegyzéseket, melyet 1061-ben készítették.

A hosszú életet biztosító *somló* borról egy 1135-iki okiratban, a híres balatonmelléki *szentgyörgyi* borról egy 1209-iki oklevélben esik szó. Utóbbiban *II. Endre király* az e vidékről kapott kiváló borokért elismerésül *Sebes József*nek, saját főpohármeesterének *Szentgyörgy* községet ajándékozta. Bizony ilyféle ajándékozásról manapság alig hallani!

A *tokaji* borról legelőször a *thuróczi prépostság* 1252-iki alapító levelében olvashatjuk, ebben *IV. Béla király* a rend szerzeteseinek *Olasz-Liszka* (ma *Olaszliszka*) környékén szőlőket adományozott. Ez időtől kezdve minden időben szó esik a híres *tokaji borokról, királyok és fejedelmek állandó italává lép elő* ez a nagyszerű termék és voltak idők, amikor békekötés tárgyaül, ellenséges fejedelmek kiengeszteléséül, gyógyító italokként, stb. használták fel a hegyalja arany borait!

Igazi európai hírnevet a tizenhatodik században szerzett magának a tokaji bor. Érdekes feljegyzések maradtak az utókorra ebből az időből is. *Draskovics György* zágrábi püspök 1562 körül egy pápai ebédén *IV. Pius* pápának és a biborosoknak *tálylyai* bort töltetett, mely izlett a vendégeknek és ez időtől kezdve napjainkig nem hiányzott a pápa asztaláról a valódi tokaji bor. Éppen most négy hete, hogy a Budafoki Állami Pincegazdaság világszerte ismert és közkedvelt palackozású tokaji boraitól, no meg egy kis finom debrői hárslevelüből, diplomáciai uton küldött ki egy nagyobb szállítmányt a pápai udvartartásnak.

Most szüret előtt részben időszerű a híres *Lórántffy Zsuzsanna* nagyaszonny 1659-iki instrukciója. Ebben Sárospatak udvarbirájának különféle utasításokat ad a környékbeli majorokhoz tartozó szőlők kezeltetéséhez és többek között ezeket írja:

„Az szüretnek idejét pedig, az mikor az *Ur Isten* előhozza a mustját, lörejét jó és minden szag nélkül való hordókba szüresse, az törkölyt pedig sertés, marhák tartására, kiváltképen mikor makk nem lévén, rakatassa. Az boroknak pedig töltésökre, tisztántartásukra ahhoz való minden eszközése szorgalmatos gazdája legyen.“

Lám, lám, az egész szüreti és borkészítési parancs néhány szóban és ma is számos gazda tanulhatna belőle!

(Folytatjuk.)

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A méz szüretje és eltartása

Ha a méz a kaptárnak leghátsó lépjében is megcsillan, akkor már a többi lép telve van mézzel. A lépeket kiszedhetjük, ha azoknak fele vagy harmada már be van pecsételve. Ekkor már a méz érett és a további részek befedése teljesen felesleges, sőt káros annyiban, hogy sok munkát okoz ez a méheknél és a pergetés előtti kupolás révén nekünk is. Az is megállapított tény, hogy a pecsételt méz hamarabb, a fedetlen később ik-rásodik meg.

Az ákác- és hársmézet egyebektől elkülönítve pergessük, mert ezek kedvelt, különleges illatjukat megtartják.

A kaptárokból okvetlenül kiszendendők a betelelés előtt a repceből, a fenyvesekből és a mézharmatból készült mézfészeségek, mert ha ezek téli-re bennmaradnak, akkor méheink hasmenést kapnak és elpusztulnak. Ezek helyett a kaptárba másféle befedett lépeket adunk.

A méh lakást teljesen sohse fosszuk ki! Gondoljunk mindig arra, hogy méheinknek télen is lesz szükségük élelemre. A felső keretsorba teljesen befedett, az utolsó sorba pedig, a kaptár nyílása felé a legkönnyebben romló virágporos, azután a fiasításos kereteket kell helyezni.

A kipergetett mézzel oly tisztán kell bänni, amilyen tisztán csak lehet. A mézzel telt edényeket mindig takarjuk le, hogy semmi bele ne hullhasson. Különösen a hangyákat kell távoltartani tőlük! A méz a dohos szagot vagy például a pince szagát magába veszi. A mézet tehát száraz, tiszta helyen tartjuk, hogy kellemetlen szagot ne vegyen fel.

A mézet színe, íze és sűrűsége szerint osztályozzuk. Legfontosabb érték-mérője a sűrűség. Sok méz zavaros, át nem látszó marad, ami nem tetszetős. Ez onnan ered, hogy a méz nagyobb része mézharmatból készült.

Az érett méz nem romlik el, míg a higan elszedett, éretlen méz megsavanyodik vagy erjedésnek indul. Ilyenkor legjobb az erjedésnek indult mézet szesz italok készítésére, a megecetesedett pedig ecetkészítésre felhasználni. A megromlott méz nyáron (de csakis nyáron!) a méhekkal is feleltethető.

Az éretten pergetett méz tiszta helyen tartva sohse romlik el, hanem legfeljebb csak megikrásodik. Ha az ilyen mézet egy nagyobb vizes fazékba állított mézesedényben felmelegítjük, akkor újra átlátszóvá válik. Nem lehet azonban tagadni, hogy me-

legítés közben e méz zamatanyagiból is veszít.

A méz eltartására legcélszerűbbek a tágszáju, füles, 25—50 kg. mézet magukba fogadó fehérbádóg edények. Az edény száját pontosan reá illő fedéllel be kell zárni. A faedény nem jók, mert összeszáradnak s akkor az eresztékeken kifolyik a méz. Ha az edény még hozzá tölgyfából készült, akkor a méz abból cersavat is von ki s a fának szagát is magába veszi. Kicsinyben való eladásra üvegekben tartjuk a mézet.

Növényeink téli takarása

Több olyan növény él kertünkben, mely a téli hideg hatása alatt szenvedne, vagy talán el is pusztulna. Ilyenek a szőlő, a rózsza, a füge, a virágok közül a pünkösdi rózsza, a kecskerágó (Evonymus), a rododendron, stb. Ezeket téli-re kénytelenek vagyunk több-kevesebb védőburokkal ellátni.

Mindenekelőtt állapodjunk meg abban, hogy mikor történjen a betakarás? Természetesen nem szabad várunk a betakarással az erősebb fagyokig, mert akkor egy éjjel végzetes lehet növényeinkre. De a tulkorai befedés is árt, mert a még kellőleg be nem érett, azaz vízduos növényi részek elhalnak a takaró alatt. Akkor kell eszközölni a betakarást, mikor már kisebb fagyok jelentkeznek és a növények zöld részei, — vízfelvétel megszűnése folytán — megkeményednek.

A szőlőnek betakarása közismert. A fügebokrok ágait célszerű lehajtani, reájuk 80—100 cm. földréteget hányni és ezt még lombhulladékkal befedni.

A rózsafáknak hosszú hajtásait vágjuk le 20—30 cm. hosszúságra, azután a törzset óvatosan hajtsuk le a földre, vagy még jobban egy 15—20 cm. mély gödörbe, itt kampózzuk le, majd takarjuk be 20—30 cm. vastagon porhanyó földdel. Ujabbán nem hajlítják le a rózsafák törzsét, hanem sűrűn körülcavarják a koronaágakat szalmafonattal és reáhuznak egy vízhatlan papirzacskót. A bokor-alaku rózsáknál ugyancsak meg kell kurtítani a hosszabb hajtásokat, a töveket pedig 25—30 cm. magasan porhanyó földdel fel kell tölteni. Ha a bokrok közt kevés volna a föld ilyen magas töltés készítésére, akkor a vékony földhalomra a föld átfagyása

után még kevés szálas istállótrágyát adhatunk.

A diszcserjék tövét is falommal vagy földhalommal védhetjük meg a megfagyás ellen. A kényesebb, örökzöld növények tövét falommal szokták betakarni, e fölé pedig szalma-burkolatot készítenek zsuppszalmából sátorformára úgy, hogy a nedvesség a zsuppszalmáról lecsurogjon. Természetesen a falomb nem legyen penészes. Legjobb a kemény faleveleket használni ilyen célra.

Fiatallal palánták, hagymák, számocatövek letakarására legalkalmasabb a már kiegészített, jól széjjelázott, száraz istállótrágya. A friss trágya általában nem alkalmas növények betakarására.

A tavaszi ültetésre váró fákat és cserjéket nem ritkán el kell téli-re vermelní. Az elvermelt növényeket, illetőleg gyökereiket csak úgy védjük meg biztosan a fagytól, ha gyökereiket a föld jól körülveszi. Ezért az elvermelés főszabálya az, hogy a gyökerek jól érintkezzenek a földdel és így a föld szorosan tapadjon körükörül a gyökér minden ágához. Minél lazább a vermelésre szánt talaj, annál szorosabban kell a földet a gyökerekre rányomkodni, mert ellenkező esetben a laza, hézagos talajban könnyen bekövetkezhetik az elfagyás épügy, mint a penészesedés.

Honnan jutnak a tejsze és a vajba a baktériumok?

A Vasárnap e rovatában már nagyon sokszor volt szó arról, hogy a tej megalvásadását, a tej és a tejtermékek romlását a baktériumok idézik elő. Bizonyára sokan gondoltak arra, hogy milyen uton is jutnak a tejsze és a tejtermékekbe a baktériumok?

Erre a kérdésre kívánunk most rövid feleletet adni.

A tejsav-baktériumok a természetben tudvalegőleg nagyon el vannak terjedve. E parányok milliói tenyésznek a kulturnövényeken, hemzsegnek a talaj humuszában s így természetes, hogy a legelőre járó tehének szőrzetén és a növényi anyagokkal táplált tehének bélcsatornájában is nagy számban feltalálhatók. Fejés alkalmával a szabad szemmel nem is látható börpikkelyek, szőrszálak, beszáradt bélsártörmelékek, porszemek, takarmánytöredékek, a tejsav-baktériumoknak millióit viszik a tejsze.

Elterjedtségükben talán még a tejsav-baktériumokat is felülmúlják a gázképző, ugynevezett koli-aerogenes-baktériumok. Az élő kulturnövényeken úgy, mint a magvakon, szénán, szal-

Kolauch-faiskola (Szege)
nagyválasztéku és elsőrendű
növényanyaggal szolgál.

HETI TEREFERE

A három létra

mán töméntelen mennyiségben lehetők fel. Innen jutnak a növényevők bélsatornájába, hol számuk különösen megnő akkor, ha a tehén hasmenésben szenved. Nem csodálhatni, ha ilyen körülmények közt nagyon sok jut a fejt tejbe. Ezért ügyelni kell arra, hogy emésztési zavarok a fejős tehénnél hig bélsarat ne okozzanak, s ha ilyen eset mégis adódna, akkor különös gondot kell fordítani a tehén tisztogatására, az istálló seprésére, gyakori meszelésre, a padlózatnak időnként mésztejjel való megöntözésére.

Az ugynevezett fluoreszkáló baktériumoknak, melyek a vaj avasodása, keserű ízének stb. előmozdításában oly gyakran szerepelnek, eredeti fészke a trágyázott talaj. Ha a teheneket nyers gyökerekkel és gumókkal etetjük, akkor igen nagy számban mutatkoznak a bélsárban, legtöbbször azonban nem a bélsár, hanem a tőgynek és a tejesejedyeknek mosására használt kútviz juttatja őket a tejbe.

A penészgombák a levegőből jutnak a tejbe. A legtisztábbnak látszó szén- és szalmafélék is millióit hordozzák a penészgombák spóráinak. Az istálló levegője ezért állandóan telítve van velük és legkövetlenebb uton jutnak el fejés alatt a tejbe is.

További forrása a fertőzésnek a tejkamra, illetőleg vajkamra levegője, a tejjel, illetőleg vajjal érintkezésbe jutó eszközök, berendezések, a mosóviz és végre a csomagolóanyag.

A tejgazdasági helyiségek levegőjében röpködnek a legkülönbözőbb baktériumok, penészgombák és erjesztőgombák. Legnagyobb a számuk természetesen a nedvesfalú helyiségekben akkor, ha szellőztetésüket és meszelésüket elhanyagoljuk és ha e helyiségek az istállóból nyílnak.

A fejtőedények, a köpülő, a vajlapát stb. eszközök is melegágyai lesznek a baktériumoknak, ha nem törekszünk azoknak ideális tisztántartására.

Apró jó tanácsok

A virágokertben az első dér után a Dahlia és Canna gumóit, a gladiolus hagymáit felszedjük és télire fagymentes helyen elraktározzuk. A lombhullás megkezdődése után végezzük el a díszbokrok és díszfák ültetését is. A jácint és tulipán hagymáit október hó végén duggatjuk el a virágágyakba. A föld e hagymákat 3-4 ujjnyi vastagon takarja. Célszerű a hagymákat a fagy ellen még falombbal vagy apró száraz trágyával is vékonyan betakarni. A kora tavaszi virágzásra szánt hagymákat október elején kell cserépbe ültetni és szabad földbe, 25 cm mélyen a földbe sülyeszteni. Ott maradnak, míg be nem gyökeresednek, azután télen hajtására a szobába viszzük őket. Ugyenakkor a kertben tartott cserépes virágokat és leveles növényeket már védett helyre állítjuk. Gondosan ügyeljünk, hogy az első éjjeli fagy beállása előtt ezeket a szobában helyezzzük el. A földből való kiszedésnél a cserépből kiálló gyökereket le kell vágni

Beérik már lassan a magyar lankák disznóvénye, a büszke hegyoldalak ékes királynője, a színek minden fajtájában tobzódó szőlő, amely évezredek büszkesége volt a gazdának, s reménysége az egész országnak.

Most szomorú és kilátástalan gond az is.

Az őszi verőfény késői csókot lehel a megsárgult tőkére és megragyogtatja még egyszer a tájat. A messze sárguló tarlót, a lekopasztott gyümölcsfákat, a ritkuló lombzatu erdőt, a gondot takaró falusi háztetőket.

Nincs már ígélet sehol, csak elmulás. Kendőzés, ami még a télíg hátra van.

Vénasszonyok nyara...

Fénye a lecsusztott nap ferde sugara, hője a föld felszabadult melege, amelyet nem köt le már az érlelés.

Nem is bujik előe már senki. Vágyunk a meleg és a fény után. A meleg után, amely a jelen gondtalansága. S a fény után, amely a jövő biztossága...

A gazda szeme a messze láthatárra téved, milyen lesz az? Ki tudhatja? Nincs ember ma, aki a jövőbe láthat. Kendőzött az is nagyon. A gazdálkodó ember szemére hályog ereszkedik. Minden feltevésében csalódott eddig. Minden akarását keresztettk a gonosz viszonyok. Minden munkája hiábavaló volt. Ha vetett is, mások arattak valójában.

Ki szüreteli le most a szőlejt?... Szemüveg kéne ahhoz, hogy láthassuk. A látó szemünk gyenge hozzá, s a kóválygó gondolatunk erőtlén.

— Nehéz ma a boldogulás! — sóhajítja Tószok Béni lehajoltában, ahoggy egy hatalmas fűrtöt emelint...

— Pedig ad az Isten mindent, amit adhat, — folytatja a szót Péntek Gábor.

— Nem is az Isten a hibás abban, ami történik, áldassék a szent neve, hanem az emberi belátástalanság, ami a világot elpusztítani akaró ördögtől eredhet, — mondja bölcsen Verpeléti uram, megnyugtató okáért.

— Hát az! — hagyják helyben.

Lassan koccannak a lépések. Ráérés van elég a pincszereg. Ott is csak bu a baj.

— Lám az őszibarack is. Majd letrörök az ága, amnyi van rajta.

— Meg a diófa!

— S a gesztenye!

Hát így igaz. Fűződik a szó egy a másba.

— Csak az a fa csupasz, amelyen a boldogulás teremne, — huzódik össze Tószok Béni szemöldöke.

— Még levél se akad rajta! — legyint Péntek Gábor.

Verpeléti uram igen csak bólogat:

— Ugy van az. Már ága se lesz lassan. Létrákat faragnak belőle.

— Csak nem? — fordul vissza másik kettő.

— De azt bizony, ahogy látom.

— Miféle létrákat?

— Három létra ma a baj főoka, — mondja nyugodtan Verpeléti uram.

— Három létra? — álmélkódnak az emberek. — És melyek volnának azok?

Verpeléti gazda nyugodtan feleli:

— Megmondom. Az első a hivatalos ranglétra. Kemény, régi fából való. Erős szerkezet. Alul a földhöz van támasztva, felül csak a levegőhöz. Ha igen sokan kapaszkodnak rája, különösen a tetejére, akkor nehéz aludról tartani, hogy el ne düljön. A nagy magánjövödelműeknek és álláshalmozóknak minél előbb le kellene onnan szállaniok, hogy ránk ne szakadjon az egész...

— Ugy, ugy!

— A másik létra pedig, — folytatja Verpeléti uram — a kartelek költőhágycsója. Az meg felül van jól megerősítve, de a földig sehol sem ér. Azon kusznak-másznak az illetéktelen hasznok leleményes és találékony lovagjai és kampós horgaikkal emelik fel magukhoz a verejtékkal munkált termények hasznát, hogy attul koldul a föld is, meg a gazda is.

— Ez megint igaz! — kacagnak az emberek.

— A harmadik létra pedig az volna, amelyen a gazdának kellene boldogulnia.

— És mi van avval? — Kérdi Péntek gazda.

— Hát fiam, azt lefektették világszerte a sár tetejére, s azon iparkodik a kátyuból kijutni még az is, akit a mélyére kéne nyomni. Nincs annak megtámasztva egyik vége se. Ha pedig felemelik, s előre akarják tolni, ugy viszik, mint a rátótiak a létrát, keresztbe az erdőn.

— Innye a nygistyit! Ez is így van ám!

— Igy bizony. És nem is lesz addig boldogulás, amíg a harmadik létra alul is, felül is erős támasztékot nem nyer. Alul a magyar földet, felül a belátást... Akkor majd arat és szüretel is a magyar...

MÉZES JÁNOS.

Olvasd, ajánld és terjeszd a páratlanul olcsó

VASÁRNAP-ot!

SZIVÁRVÁNY

Miért házasodott meg a Janó?

Janó apró, pöttöm emberke volt. Az őszi viharos napok előtt minden esztendőben pontosan megérkezett a faluba és megvizsgálta a törött ablakokat:

Közben nagyokat kurjantott:

— Áblákat csinálni! Áblakóót!

És vállán az ablakos ládával ment, bekiáltott minden kapun és feldühösített minden kutyát. Mert Janóra csak a kutyák haragudtak, az emberek pedig szerették. Jóravaló tót legény volt.

Aztán jött a háború. Ez Janó életében is nagy változást csinált. Messzire sodorta az ablakos ládától, valahova Oroszországba fujta, aztán fel a Doberdóra s a kis tót legény ment-ment, amerre a vihar dobálta.

Hét esztendeig senki sem látta a faluban. Az emberek már el is felejtették, amikor Janó egy szép napon, hátán az ablakos ládával beállított a faluba és elkurjantotta magát:

— Áblákat csinálni! Áblakóót!

— Az emberek arca felderült:

— Ez a Janó!

Kiverődtek a kapuk elé, hogy lássák az apró kis tót legényt, aki olyan nagyon régen nem mutatkozott a faluban. Nagyot esodálkoztak aztán, amikor a még mindig csupaszkepű emberke oldalán egy csinos tót menyecskét is láttak. Szerelmes rátartással csoszogott bocsorokos párja mellett.

Az emberek megőrültek a rég nem látott ismerősnek.

Közrefogták, paroláztak vele:

— Aggy Isten, Janó!

— Magának izz!

— Megjöttél?

— Meg ám!

Az egyik ember a menyecskére mutatott:

— Talán megházasodtál?

Janó boldogan mosolygott:

— Hát meg!

— Így jobb?

— Jobbnak nyem jobb . . .

— Hát akkor miért házasodtál meg?

Janó napsütötte kezével hátranyúlt, aztán megvakarászta fejét a kalap alatt:

— Kíváncsi voltam, hogy milyen a lakodalom. Osztagig mivel engem senki sem hívta meg, hát megniztem a magám lakodalomát.

A cudarizü bor

Október elseje volt. A bakák bevonultak ezredeikhez.

Máté István is felcélhódott s a többi legénypajtásával együtt elindult a tüzérkaszánya felé. Utközben alaposan beborozott, csak egy düllöngérezett. Mielőtt azonban az arany szabadság kapui jó három évre becsukódtak volna a háta

mögött, elhatározta, hogy még egyet iszik.

Utja egy kávémérés előtt vezetett el. Az íveges ajtón keresztül látta, hogy odabent isznak valamit.

Betért hát egy hörpintésre.

— Adjon egy pohárral! — mondta düllöngérezve a gazdának s egyszerre fölhajtotta a pohár tartalmát. Furesa arcot csinált. De mivel ivott, úgy gondolta, hogy nótázni is kell.

Rágyujtott hát egy nótára és dalolt, hogy felverte a kávémérés esendjét.

A kávé rászólt:

— Hé, atyafi, ne daloljon. Itt nincs kocsmában!

Az atyafi a kávéra meredt:

— Hát hol vagyok?

— A kávémérésben.

A tüzérjelölt a poharára nézett, aztán feleszmélve, az asztalra ütött:

— A kutyafáját neki! Ezért is volt hát olyan cudar kávéze ennek a vacak bornak!

NYÁRY ANDOR

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Ruhaneműek tisztítása

Szövetruhákhoz, szőrmékhez, szőnyegekhez kitünően bevált házi tisztítószert a következő keverék: 8 gramm boraxot feloldunk 2 deci vízben, leszűrjük és öntünk hozzá 8 gramm olívaolajat, meg 2 deci szalmiákszeszt. A ruha minden részét alaposan áttisztítjuk e folyadékba mártott kefével. A foltokat tisztítás előtt külön-külön kell eltávolítani. Szövetruhákhoz jó tisztítószert még az örökzöld főzete is. Egy-két maroknyi örökzöld-levelet apróra vágunk és leöntjük 2 liter forrásban levő vízzel, alaposan felkavarjuk, azután pár napig állni hagyjuk. A levelekről óvatosan leöntött víz kitünő tisztítószert.

Kátrány- és kocsikenőcs foltot mosóanyagból úgy vehetünk ki, hogy a ruhát benzinnel vagy terpentinszesszel bedörzsöljük, azután forró vízben kimossuk és kifőzzük. A *gyertyafolt* spirítusszal vagy borszesszel való dörzsölés által eltűnik. Itatóspapíron keresztül forró vasalóval nyomkodva is eltávolítható.

Az *izzadtságfoltot* előbb meleg vízzel átmoszuk, azután benzines ruhával kidörzsöljük. Ha bársonyból vettük ki a foltot, utána zacskóba kötött forró homokkal simítsuk végig a helyét.

Gyümölcsfoltot selyemből úgy tünethetünk el, hogy a folt helyén a kelme mindkét oldalát égetett és porrátorrt csonttal szórjuk be s negyed-óraig rajta hagyjuk. Mosóselyemnél langyos, boraxos vízzel, vagy tiszta vízzel mossuk át a ruhát.

Likőrfoltot krepdősín ruhából 1 rész spirítusz és 9 rész víz keverékébe mártott fehér rongydarabbal szedhetünk ki.

A *koromfoltos* helyet langyos vízzel mossuk át, aztán benzinebe mártott puha ronggyal dörzsöljük.

Kávéfoltot szövetből szappanszesszel, selyemből glicerinnel dörzsöljük ki. A folt helyét langyos vízzel kiöblítjük és nedvesen, a baloldalon kivasaljuk.

Sörfolt eltávolításához egy kanál spirítuszt és egy kanál vizet össze-

öntünk, a keverékbe puha rongyot, vagy vattát mártunk és kidörzsöljük vele a foltot. Utána a helyét jól kiöblítjük.

Penészfolt szövetből legbiztosabban hamuzsiros szappanos vízben jön ki. Utána tiszta vízzel öblítjük le; ha *tintafolt* esett a selyemruhán, benzinnel, vagy étterrel dörzsöljük ki. A batizstruhát aludttejbe áztatjuk bele.

Tejfoltot sötét szövetből higitott szalmiákszesszel távolíthatunk el. Kevés konyhasót is tehetünk bele.

Tojásfoltot spirítuszos vízzel lehet kimosni.

Bársonytisztításhoz nagyon jó szer a felmelegített korpa, mellyel a ruhát bedörzsöljük. Szalmiákvízzel való átkelés is sokszor használ. Ezután sötét dörzsölünk végig a ruhán, lekeféljük és kigözzöljük a bársonyt. Piszkos bársonyszalagokat benzinnel, vagy petróleummal tisztíthatunk.

Zsorzettanyagot epeszappan-oldatban vagy szappanpehelyben mossuk, langyos vízben.

Ételreceptek

Gombócleves. Hagymát vegyes zöldséggel zsirban megpirítunk, vízzel felöntjük és felfőzzük. Sóval, borssal fűszerezjük. 15 deka darált marhahúst összegyurunk kevés reszelt hagymával, töröttborssal, sóval és gombócokat formálunk belőle. Ha a zöldség átfőtt, leszűrjük és belefőzzük a gombócokat.

Töltött karfiol. Másfélkiló karfiolt sós vízben megfőzzük és zsirral kikent morzsával teleszórát lábasba téve, az edény közepét a következő töltelékkel töltjük meg: 60 deka darált sertéshusba 12 deka puhára főtt rizst keverünk, borssal és sóval fűszerezük. Két kanál tejfelt adunk bele, azután az edényt forró vízbe állítva, másfél óráig gőzben főzzük.

Turóteszta. Félkiló lisztből egy tojással kemény tésztát gyurunk, vékonyra nyújtjuk és csikokra vágjuk. A tésztát forró sós vízben hirtelen kifőzzük, majd átszűrve, forró zsirba tesszük. A tálon turóval, tejfellel rétegezzük és tepertővel hintjük meg.

Felvert galuska. Fél kiló lisztből egy tojással, kevés liszttel, tejfel galuskatésztát készítünk és kanállal jól kikeverjük. A tésztát aztán forró vízbe szakgatjuk s ha felforrt, olvasztott zsirba szedjük ki.

H I R E K

Bucsu

Isten veled Békés,
Nézem még tornyodat,
Ugyis elvisz téled
A fekete vonat,
Világjáró vonat.

Eltűnik a torony,
El a messzeségbe...
Vajjon hol hajtom le
Fejemet estére,
Bubánatetére?

Bármerre is vessen
Sulyos paraszt-sorom,
Utaimat Atyám
Imádsággal rovom,
Mindig Véled rovom.

Irtá: SZERETŐ SÁNDOR (Békés.)

Raffay Sándor püspök és felesége negyvenéves házassági jubileuma. Szeptember hó 25-én bensőséges ünnep színhelye volt a budapesti Deák-téri evangélikus püspöki hajlék: Raffay Sándor dr. bányakerületi püspököt és nejét: Dillnberger Máriát köszöntötték a hivatalos egyház, a papság, a tanítóintézetek és más intézmények képviselői, negyvenéves házassági jubileumuk alkalmából. A püspöki lakás fogadótermét valóságos virágerdő töltötte meg és az ünnepelt pár meghatva fogadta a tiszteletből és szeretetről tanuskodó jókívánatokat.

Hárommillió pengős gyémántot találtak. Minas Geraes brazíliai tartományban Campo di Patto városa közelében egy gyémántbányában a bányászok szerencsés leletre akadtak. Egy óriásgyémánt került elő, amely több mint két ezer karátos. Az óriásgyémánt értékét 156,000 font sterlingre (hárommillió pengőre) becsülik.

Antal István sajtófőnök kiténtése. A Társadalmi Egyesületek Szövetségének nagyobb küldöttsége kereste fel az elmúlt héten hivatalában Antal István dr. miniszteri tanácsos, sajtófőnököt, hogy a TESz érdekében kifejtett munkásságának elismerésül átnyujtsa neki a TESz jubileumi érdemkeresztjét és az erről szóló okmányt. A küldöttség nevében Zadravec István püspök üdvözölte a sajtófőnököt. Antal István meghatottan válaszolt az üdvözlésre, majd a küldöttség tagjai lelkes ünnepélyben részesítették a sajtófőnököt.

Az ország első artézi kutját Budán fúrták. Mazzari Béla dr., a Budai Naplónban nagyérdekű cikket írt arról, hogy Európa első artézi kutját Budán fúrták 1833-ban, s hogy ez a kut még ma is megvan a Kisztinavárosban, az úgynevezett „Zum Schöpfer“, azaz „Teremtőhöz“ udvarán. E Kékgolyó-utcahoz közeli régi

ház az orom-háromszögében látható, a felhőkárpiton trónoló Teremtő Uristen domboru képéről vette nevét. A ház akkori tulajdonosa, hogy jobb, használhatóbb ivóvízhez juthasson, furatta ezt a kutat. Az 1831-ik év elején fogtak hozzá a furásához. Zofahl Mihály híres budai ácsmester vezette a furási munkát. A furótornyot ő építette s az egészen újszerű kő-és kanálképű furókat is Zofahl mester szerkesztette és készítette el Holzland pesti szerkovácsal, majd később Fink Ignác budai furógyártóval. A munka 32 hónapig tartott, 1833 őszén készültek el vele. Mindjárt a kezdétnél nagy akadályt támasztott, hogy alig négy ölnyire a föld alatt kőbe kellett furni, ami az akkori kezdetleges eszközök mellett fáradságossá és költségesse tette a munkát. 475 lábnyira furtak le, s itt megtalálták az igen jó, egészséges, bővíző forrást, mivel azonban a víz nem szökken fel a földszínéig, 20 lábbal alantabb maradt, a házból földalatti folyosót építettek a kutviz tükréig s ez a folyosó valamint, a kutfő máig látható. A kutfőt, ahelyett, hogy megjelölnék emléktáblával, az udvar szemétrakódó helyének használják.

Egy szegedi borbélyeség hőstette. Különös életmentési jelenet játszódott le szeptember hó 23-án, délelőtt Szegeden az egyik külvárosi utcában. Szekszárdy Józsefné, egy gyártulajdonosnak felesége, a Szilléri-sugárút 26. számú házában udvarán öngyilkossági szándékkal belevetette magát a tizenhét méter mély kutba. A jelenetnek szemtanúja volt Ábrahám Zoltán huszéves borbélyeség, aki azonnal az asszony segítségére sietett. A kut oldalfalába kapaszkodva, lement egészen a vizig, ott egyik karjával felfogta az eszméletlen asszonyt és megindult vele fölfelé. Senki nem volt a közelében és így segítség nélkül egymaga hozta fel az öngyilkosjelöltet. A veszedelmes és fáradszó utat egy félóraig tartott s végül Ábrahám Zoltánnak sikerült kiemelnie az öngyilkosjelölt asszonyt, akit csak később térítették eszméltre.

Életfogytiglani börtön a kerkanémetfalusi korcsmárosnének. A zalaegerszegi törvényszék az elmúlt héten mondott ítéletet Orbán Áronné kerkanémetfalusi korcsmárosné bűnyűjében. Orbán Ferencné, akitől kiderült, hogy három embert gyilkolt meg arzénrel, összbüntetésül életfogytig tartó börtönnel sújtották.

Ahol még a bénák is táncoltak. A kecskeméti cigánysoron volt mostanában egy érdekes cigánylakodalom. Bogdán Benjámín nagybögös vette nőül a szép bogárszemű Dinók Krisztinát, a Dinók primás leányát. Három óriási bográcsban főzték az illatos pörköltöt. Vagy négy akó finom kecskeméti bort is csapra ütöttek. És Turcsi Misi primással ötven cigány huzta a cigány-magyar gyorscsárdást. Táncolt itt mindenki, a nagyok a sátorban, a rajkók a sátor előtt. Még a sánták is táncra perdültek. Volt olyan vendég is, aki két mankóval jött a lakziba, mert hiányzott a — féllába. Mikor azonban az ötven cigányok ráfántották a gyorscsárdást, eldobta a két mankót s féllábával úgy járta a csárdást, hogy a kérlábuak sem különben... Ez a féllábu cigány táncos legalább fiatal volt, de a 100 kilós nagymamák és a közel 100

éves dédapák is táncra kerekedtek ebben a boldog cigánylakodalomban. „Eladó a menyasszony!“ kiáltással a „forgató táncot“ is végigcsinálták s a Végh József által kitartott, tisztára mosott pörköletes tálba elég szép összegű menyasszonyi komphapénz összegyűlt a látogatók részéről; de ekkor már a menyasszony letette a lengő fátyolt, piros fejkendőtt kötött s így járta szakadatlanul vagy egy óráig.

A fecske építkezési engedélye. Egy erdélyi földesur gazdatiszteje írta valamikor, nagyon régen az alábbi levelet a gazdájának. A levél lényegében építkezési engedély iránti kérvény. Hiába, még a fecskének is tisztelnie kellett a jogokat. Bár a fecske minderről nem tudott akkor se és valószínűleg ma sem tudja, hogy most már oláh nyelven adják be helyette és nevében a kérvényeket... Az érdekes levél különben így hangzik: „Nagyságos Ur! A malom hátulsó végénél a járda felibe, a fotske madár vándorházat kezd építeni, lesz é néki ahöz joga vagy fáradozásain hagyjon fen. A Nagyságos Urnak kérem ere bator rendelkezését, hogy az ártatlan kis pára működését már a kezdés fojamánál meg akadályozhassam é, vagy nem? Mécséses tisztelő szolgálja Szabó.“

Mellbelőtte magát egy ügyvéd a végrehajtó előtt. Szeptember hó 22-én tragikus öngyilkossági kísérlet történt Budapesten: egy ismert, régi ügyvéd mellbelőtte magát a végrehajtó előtt, aki foglalni jött a lakására. A Kecskeméti-utca 5. számú ház első emeletén lakik husz esztendő óta Thébusz Zoltán dr. 54 éves ügyvéd, Nógrád és Hont vármegye tb. főügyésze. Thébusz Zoltánnak jól menő irodája volt. Az utóbbi időben azonban az irodája megérezte a nehéz gazdasági viszonyokat és az ügyvéd gondokkal küzdött. Ilyen előzmények után történt, hogy a kérdéses napon végrehajtó csöngetett be a lakásába. Thébusz dr. az íróasztala mellett ült. A bíróságtól ismerte a végrehajtót, aki udvariasan köszönt:

— Bocssáson meg, ügyvéd ur, hivatalos ügyben jöttem, kénytelen vagyok foglalni. — mondotta.

Thébusz dr. egy pillanatig sápadt arcú nézett a végrehajtóra, azután szó nélkül benyult íróasztala fiókjába, revolvert vett elő és még mielőtt megakadályozhatták volna, mellbelőtte magát. A mentők Thébusz Zoltánt sulyos állapotban vitték a Rókus-kórházba.

Ótmázsás sertés. Prato olaszországi községben kiállítottak egy kétéves sertést, amely 520 kilogrammot nyom, de még mindig jót étvágyal eszik és egyre gyarapszik. Étvágyára jellemző, hogy napi elesége vízzel együtt, csaknem eléri a száz kilogrammot. Az állat olasz és egy különleges amerikai fajta kereszteződésből származik.

Vérméregzés pipától. Cseri Ferenc nagykorúsi lakos egyik este, a sötét udvarban, hosszuszaru pipájával a szájában, megbotlott és elesett. A pipászár szinte belenyársalódott a torkába. Nem ment rögtön orvoshoz, hanem saját magát rántotta ki a pipászárát. Reggelre elvesztette eszméletét s általános vérméregzés állott be. Kórházba szállították, megoperálták, de életbenmaradásához nines remény.

PÁSZTORTÜZ

A magyar iskolásgyermek sorsa az oláh megszállás alatt

Az oláhok, kik tolvajság útján jutottak régi Nagymagyarországunk leggyönyörűbb részeihez, a bölcstől, az óvodától kezdve, még inkább az iskolákon keresztül csinálják, erőszakolják a magyarirtást. Egy-egy ilyen iskolai év kezdete tulné a Királyhágón, s ott Szilágy-felé a Réz-hegyen tul a magyar szülőkre és az iskolaköteles magyar gyermekekre mindenütt mártíromságot jelent. Minden furfanggal, huncutsággal és kérelhetetlen vad erőszakkal szorongatják és rákényszerítik a magyarokat, hogy gyermekeiket a magyar iskola mellőzésével az oláh állami iskolákba adják. A magyar iskolák igazgatóit legkülönbébb álnok rendelkezéseikkel guzsbakötik, rákényszerítik, hogy visszautasítsák és az oláh iskola dögletes kapujához irányítsák a magyar gyermekeket. Nemcsak ezeknek a saját fajtát irtó, janiacsárok szerepére szánt szerencsétleneknek az anyanyelvét akarják elrabolni, lelkét akarják megrontani az idegen méreggel, hanem ezáltal az oláh iskolába kényszerítés által úgy a felekezeti, mint az államilag segélyezett és magyarul is tanító iskolák létalapját is meg akarják ingatni ezek a született ravaszok.

— Nincs diák, nincs iskola! Az oláhok alattomos terve szerint a tanulók csekély száma miatt ugyanis eképpen törekszenek beszüntetni és elgáncsolni a még magyarul tanító iskolákat. Kolozsvárról felemlitek most néhány ilyen keserű kis esetet... Az iskolája kapujában sir egy kis fiu.

— Miért sírsz, gyermekem?

— Mert nem vettek fel az iskolába, de nem azért, mert kicsi vagyok, hanem mert magyar vagyok!

Egy másik síró fiu anyja is közbeszólt:

— Az én fiamat is az oláh iskolába utasították. Azt mondta a felvételt ellenőrző hivatalos ember, hogy Papp Károly nevű csakis román lehet! Egy másik apró magyar is szemében tele könnyel megszólal:

— Én már három évet jártam a magyar iskolába... Római katolikus vallásu vagyok, pedig az magyar valás... S most az igazgató bácsi nem engedett a negyedikben a magyarok közé iratni... Azt mondotta, hogy a nevem után én is román vagyok... Mert Anderkó Sándornak hívnak, pedig Budapesten születtem, s a szüleim is mind budapesti katolikus magyarok voltak... Aztán úgy szeretnék tanulni... Itt a bizonyítványom... Jó tanuló voltam, s most az anyukám azt mondta, hogy inkább nem járok iskolába!

A torockói Schultzok is izig-vérig magyarok, hétszáz év előtt települtek

az ősök Erdélybe, míg az ivadékok a századok folyamán elmagyarosodtak, s most a három évig magyar gimnáziumba járt tehetséges fiut visszautasították, merthogy nevük nem magyar hangzásu, tehát csakis a román állami gimnáziumban a helye... A szülék itt is úgy határoztak, hogy a tehetséges fiut akkor inkább nem járatták az iskolába, s dolgozgatson inkább iskolázatlanul a ház körül és a mezőn!... És hány magyar tehetség züllödik el ilyenmód odaát? Céljok nekik az is, hogy a nyakas magyar fajta iskolázatlan, tudatlan szolgatömeg maradjon...

Testvérek! Vegyétek tudomásul ezt a héródesi oláh gonoszsgát is!

MÓRICZ PÁL.

Arany- és ezüstpénzek ára

1933 szeptember hó 26-án.

Ezüstpénzek: Egy darab egykoronás 27½ fillér; kétkoronás 55 fillér; ötkoronás 1 pengő 46 fillér; régi egyforintos 76 fillér.

Aranypénzek: Egy darab huszkoronás arany 31 pengő 30 fillér; tízkoronás arany 15 pengő 40 fillér; Napoleon-arany 32 pengő 5 fillér.

14 karátos törtarany (gyűrű, fülbevaló, karperec, nyaklánc, stb.) grammonként 2 pengő 85 fillér.

Színarany kilogrammja 5110 pengő.

Színezüst kilogrammja 71 pengő.

Felvétel a jánoshalmi téli gazdasági iskolába.

A jánoshalmi téli gazdasági iskolában a tanítás november hó 1-én kezdődik. Az intézet célja, hogy kizárólag kiscgazdák és kishérlők fiait hazafias szellemben nevelt, tanult gazdákká képezze, akik az iskola elvégzése után képesek legyenek

saját birtokuk okszerű kezelésére. Az intézet tanterve felöleli az összes gazdasági szaktárgyakat, azonban súlyt vet a közismereti tárgyak gazdasági vonatkozásban leendő ismertetésére és a háziipar, fafaragás, kosárrkötés, kaptárkészítés stb. elsajátítására. A tanítás keretében a tanulók leventesegédoktatói kiképzésben is részesülnek s annak sikere elvégzése után *levente-segédoktatói igazolványt* nyernek. Az oktatás november, december, január és februárban, összesen négy hónapig tart, mely idő alatt az iskolával kapcsolatos internátusban a gazdaifjak teljes ellátásban részesülnek. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt az iskola igazgatósága.

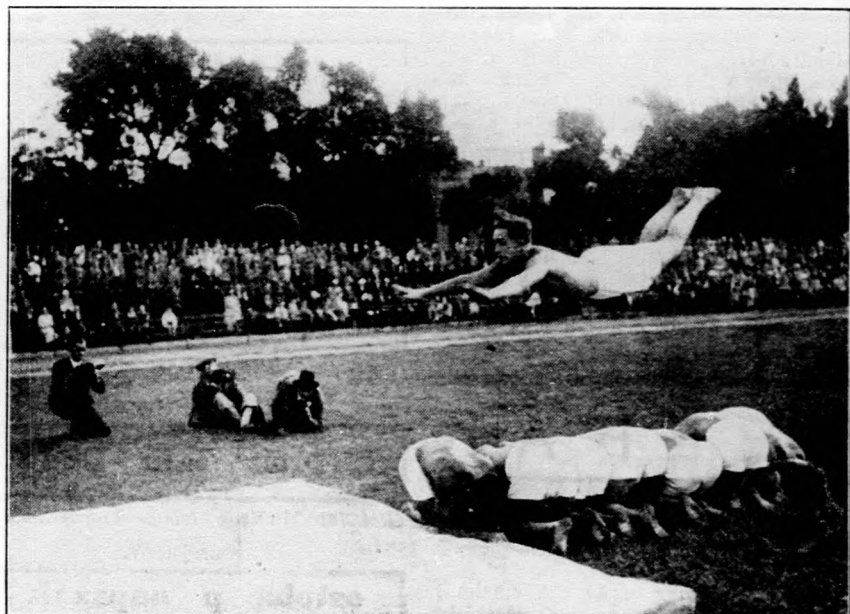
TANÁCSADÓ

Kérdés: 1929. évben kölcsön vettem 840 kg búzát és most 1933. évben visszaadtam kamatjával 13 mázsa 12 kg-ot. Jár-e nekem a most visszaadott búzáért boletta, vagy sem? (Régi előfizető.) — **Felelet:** A rendelet értelmében kiscgazdáknak egymás közötti búzacseré ügyleteikben boletta nem jár.

Kérdés: Bérlo vagyok, a bérlet 140 kg búzában van megállapítva, a boletta kit illet, engem-e vagy a bérbeadót? (M. L., Perkáta.) — **Felelet:** Fele-fele arányban megosztandó.

Kérdés: Mikor van az Országos Központi Hitelszövetkezethez felvétel? (N. K., Devecser). — **Felelet:** A nehéz gazdasági helyzet folytán a felvételek szünetelnek, sőt az utóbbi időben elbocsátások voltak.

Kérdés: 1. Állami erdőőr szeretnék lenni, hogy kell fordulnom és milyen iskola elvégzése szükséges, van-e ingyenes felvétel és mikor? 2. Hol van állami méhészeti telep, hány család méhe van, ki a vezetője és hol lakik? (Ifj. Sz. J., Csabacsüd). — **Felelet:** 1. Állami erdőőrnek

Ugrás hét ember fölött.

Kép egy berlini sportünnepélyről.

csak olyan egyén pályázhatik, aki az erdőőri és vadőri iskolát elvégezte. Ilyen az országban Szegeden (Királyhalom) és Esztergomban van. A felvétel mindkét iskolában nyilvános pályázat alapján történik s csak olyan egyén vehető fel, aki igazolja, hogy legalább az elemi iskola négy osztályát sikeresen elvégezte, magyarul írni és olvasni tud; hogy okleveles erdőmérnök vezetése alatt álló erdőgazdaságban megszakítás nélkül legalább egy évi külső erdészeti és vadászati gyakorlati szolgálatban állott; hogy a pályázat naptári évében 18-ik életévét betölti, de a 26-ik életévét még nem kezdi meg; hogy ép, erős, egészséges, munkához és az idő viszontagságaihoz szokott, edzett testalkattal s különösen jól látó-, halló- és beszélnőképességgel bír; végül, hogy kérvényének benyújtásáig kifogástalan magaviseletet tanúsított. Minden egyes iskolába évenként 20—20 tanuló vétetik fel, akik az iskola internátusában kapnak lakást és teljes ellátást. Tandij nincs, de a tanulók ellátásért havonként 35 pengőt tartoznak fizetni. Igazolt szegénység esetében mindegyik iskolába 5—5 tanuló részesül ingyenes ellátásban. 2. A m. kir. méhészeti gazdaság Gödöllőn van, mely 200—300 család méh felett rendelkezik. A gazdaság vezetője Gaál Imre, aki Gödöllőn lakik.

Kérdés: Van-e a Beszkártnál vagy a postánál felvétel és ha igen, hová kell fordulni? (T. P., Kenyérmező-tábor).

Felelet: Sajnos, ezidőszerint egyik vállalatnál sincsen.

Kérdés: Mi a pénzügyminiszter ur hivatalos címe és lakcíme? (T. J., Kotormány).

Felelet: Nagyméltóságú Imrédy Béla, magy. kir. pénzügyminiszter. A pénzügyminisztérium címe: Budapest, I. Szentháromság-tér 5.

Kérdés: Hol értékesíthetném 1000 kécze zsupszalimat Pesten? (Id. N. K., Hajdubagos).

Felelet: Itt közlünk pár takarmánynagykereskedő címét, próbáljon velük közvetlenül érintkezésbe lépni. Centrum takarmány-terménykereskedés, VIII. Német-u. 18—20.; Förster Jenő, IX. Márton-u. 23.; Goldberger Ármin, VI. Erzsébet királyné-ut 32.; Grosz Henrik, VI. Hungária-körut 38.; Lengyel Aladár, VIII. Józsefvárosi pályaudvar; Róna Mór, V. Váci-ut 60.; Vadász Rezső, I. Árok-u. 14.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. J., Soly. Kívánságának szívesen teszünk eleget.

B. J., Geresd. Közölje velünk pontosan, hogy milyen évi és hónap, valamint milyen minőségű búzának az árát óhajtná megtudni, mert helyszüke miatt körülbelül százötven adatot nem tehetünk közzé. Másik kérdésére jövő héten felelünk.

T R É F Á K

Tartós kalap

— Mióta hordja már ezt a kalapot?

— Biz ezt már öt év óta viselem. Igaz, hogy háromszor vasaltattam, kétszer ujjaalakítottam, legutóbb elcseréltem a kávéházban, de még mindig olyan, mintha új lenne.

Rémes álom.

— Rémes álmom volt az éjjel. Azt álmodtam, hogy kifizettem a házbéremet.

— Ez olyan rettenetes?

— Persze, hogy rémes, mikor két nappal ezelőtt kilakoltattak és így potyára fizettem volna.

Vagy jót, vagy semmit.

Kohn és Grün találkoznak.

— Hogy megy az üzlet, Kohn? — kérdezi Grün.

— Ugyan kérlek, — mondja Kohn kézlegyintve — halottakról vagy jót, vagy semmit...

1933-ban.

Egy ember odaszól az utcán a mellette elrohanó barátjának:

— Szervusz, öregem. Hová szaladsz?

— Haza. Pont tizkor ott lesz nálam a végrehajtó.

— Na és neked olyan pontosan ott kell lenned?

— Hát persze, kölcsön akarok tőle kérni tíz pengőt.

A gazdagság titka.

Az ismert pesti iparmágnás be-megy a dunaparti kávéházba. A pincér odasugja az egyik vendégnek:

— Tetszik látni ezt az embert?

— Igen. Ki az?

— Egy rém gazdag ember, aki borralalóbból gazdagodott meg, — felelte a pincér.

— Szóval egy volt kollegája?

— Dehogy, kérem.

— Hát akkor, hogy tudott borralalóbból meggazdagodni?

— Ugy, kérem, hogy sohase adott.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

<table border="1" style="margin: 0 auto;"> <tr> <td style="text-align: center;">22</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">o</td> </tr> </table>	22	o	i
22			
o			

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsnéjáról).

2. Szórejtvény.

E u gazdasági termék (é=ó)

(Beküldte Vallyon Klári Tiszasülyből).

3. Szórejtvény.

férfinév szín Buda

(Beküldte Vallyon Irmus Tiszasülyből).

4. Szórejtvény.

ostoba p napszak (t=d)

(Beküldte Stier József Baranyaszentlőrincről).

5. Szórejtvény.

<table border="1" style="margin: 0 auto;"> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">100</td> </tr> </table>	1	100	pengős	sebes
1				
100				

(Beküldte Molnár Sándor Tarról).

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 43-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül! okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 37-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Sir a kislány az ablakon.** 2. Szórejtvény: **Cserkész-tábor.** 3. Talány: **A varrásnál.** 4. Szórejtvény: **Koldusdiák.** 5. Szórejtvény: **Földműves.**

Megfejtették: Dunavecsei Hangya, Niklai István, Perce Rókus, Lőke József, Günther Ferenc, Vámos Gábor, Nagy Gizella, Jelfy Gyula, Kovács András, Marton Gyula, Martos Géza, Joó József és Fekete László.

Jutalomkönyvet nyertek: Perce Rókus (Kaposvár) és Lőke József (Tar).

A 38-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, október hó 1-én. Állat- és kirakodóvásár: Kiskunfélegyháza, Mezőberény, Pilis, Törökszentmiklós. — **Kirakodóvásár:** Sényeháza.

Hétfő, október hó 2-án. Állat- és kirakodóvásár: Balassagyarmat, Csorna, Dombrád, Dunapataj, Forró, Gödöllő, Hajós, Hatvan, Jászberény, Jászkarajenő, Komárom, Moson, Ósi, Pécs, Pusztamérges, Sajóvárvány, Seregélyes, Szendrő, Tápószentmárton, Tarcál, Tinnye, Tököl, Ujszász. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Balatonszabadi, Bodajk, Kocsola, Mágocs. — **Állatvásár:** Eger. — **Lóvásár:** Sopron. — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Hegykő.

Kedd, október hó 3-án. Állat- és kirakodóvásár: Beled, Dunapataj, Gyömöre, Gyöngyösmellék, Hatvan, Nagyecsed, Vásárosnamény. — **Állatvásár:** Celldömölk, Szikszó, Sátoraljaújhegy, Szombathely. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Nagykanizsa, Sásd.

Szerda, október hó 4-én. Állat- és kirakodóvásár: Bö. Gacsály, Sárospatak, Sárutudvari, Vásárosmiske (egész vásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Jánosház, Miskolc. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Bükkösd, Ivánegerszeg, Kaposvár, Vásárosbéc, Zala.

Csütörtök, október hó 5-én. Állat- és kirakodóvásár: Berettyóújfalu, Nyirábrány, Sarkad. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Somogyjád. — **Marha- és sertésvásár:** Komárom.

Péntek, október hó 6-án. Állat- és kirakodóvásár: Sarkad. — **Állatvásár:** Gyöngyös. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kisbárapáti, Kötése, Letenye. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Buj, Derecske (egész vásár bizonytalan). — **Sertésvásár:** Aszód. — **Kirakodóvásár:** Mád.

Sombat, október hó 7-én. Lóvásár: Nagyatád (egész vásár bizonytalan).

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY ★ ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (43)

— Oh, mi a professzor urnak nem egyszer igen fontos, sőt a legfontosabb hireinket köszönhattük.

— Hja, a professzornak nagyon jó értesülései vannak — mondotta Kadabra. — És amint ön is biztosan tudja, nagy emberbarát, jó-tékony férfit.

— Oh igen, az egész város ismeri erről az oldaláról. Ő csak azt a kötelességét teljesíti, amit Megváltónk rótt ránk.

— Nagyon helyes, főtisztelendő atyám. Ez tényleg kötelességünk, de ezt oly könnyű elfeledni.

— A professzor több pénzzel rendelkezik, mint amennyire szükségére van. Az pedig ellenkezik az elveivel, hogy még nagyobb tőkét szerezzen, ezért kiadja minden fölösleges pénzét.

— Csodálatos elv.

— Most megkért egy fontos ügy elintézésére, ezért fordultam önhez.

— Kitüntetésnek veszem...

— Huszezer frankot adományoz az önök útján a Vörös Keresztnek.

— Oh! Tisztelendő atyám...

— Csak semmi köszönet! Ez az első kikötése a professzornak. A másik pedig az, hogy az újságoknak még csak utalni sem szabad az adományozóra.

— A kívánságát természetesen feltétlenül tiszteletben fogjuk tartani.

— Tessék főszerkesztő ur, itt van a csekk.

— Tisztelendő atyám — mondotta elhűlve a főszerkesztő, miután elolvasta a csekket — hiszen sokkal nagyobb összegről van kiállítva, mint...

— De doktor ur, mire való így kis dolgokról beszélni? Ha tévedésből tényleg nagyobb összegről is állította ki a professzor a csekket, mint amennyit ő a Vörös Keresztnek akart juttatni, nem volna helyénvaló, ha emiatt szemrehányást tennék neki. Az én barátom kissé szórakozott és nem szereti, ha erre figyelmeztetik. Ez már az ő sajátja. Tehát ne nyugtalanítsuk őt ilyen semmiségekkel.

A főszerkesztő nem válaszolt, hanem felemelte írómappáját és

diszkrétan alája rejtette a csekket.

A két férfi megértette egymást. Szünet állt be.

Kadabra kardinális egy drágakövekkel kirakott cigarettatárcát nyújtott a főszerkesztő felé és mosolyogva mondotta:

— Én csak ritkán dohányzom, mert úgy találok, hogy egy férfihez, kinek ily szent hivatása van, nem illik az átható dohányzág. De nagy ritkán, olyan férfi társaságában, kit sokra becsülök... szabad egy cigarettával megkínálnom?

— Köszönöm.

Kadabra kardinális vékony, simára borotvált ajkai közül hajszál finom füstkarikákat fujt a levegőbe. Ismét csend támadt a szobában...

— Nagyon bizonytalan időben élünk, Brehm doktor ur.

És mialatt ezeket mondotta, éles, okos szemeit átható pillantással a szerkesztőre emelte, ki megérezte, hogy most következett el a pap látogatása igazi céljához. Csendben várakozott tehát.

— Igaza van, tisztelendő atyám. Teljesen osztom a véleményét.

— Davis professzornak az a gyanuja van, hogy a fenyegető helyzet Európában komoly katasztrófával fenyeget. A professzor ugyanis nagy békebarát...

— Még egy szép jellemvonással több — szolt közbe a főszerkesztő, mialatt jegyzőkönyvében jegyeztette. — De én azt hiszem, hogy a katasztrófa nagyon erős szó. Hiszen semmi sem jogosít fel bennünket, hogy e pillanatban ilyenre gondoljunk. Hadüzenet nem történt, nem is várható...

— Még egyszer hangsúlyozom, hogy a professzornak igen jó értesülései vannak.

— Tudom.

— A legkomolyabb katasztrófa — ezek voltak a szavai ma reggel. — És én meghajlok a szakértelme előtt...

— Természetesen én is — mondta a szerkesztő.

— Induljunk ki abból a tényből, hogy a határon túl kormányunk iránt nem valami barátságos a hangulat. Sajnos, erős feszültség van a két ország között. Abban nem lehet kételkedni, hogy

bent az országban egyes jelenségek háborus készülődésre utalnak. Leginkább a sok kémkedési eset, mely az utóbbi időben előfordult. És most az utóbbiakhoz még egy csatlakozik.

— Valóban?

— Még pedig szenzációsabb, mint az eddigiek. Gondolja, hogy ki játszott benne főszerepet?

— Fogalmam sincs...

— A most meghalt hadügy-miniszter, Rausch generális.

— Lehetetlen.

— Biztosíthatom, hogy így van.

— Rettenetes!

— Itt vannak a bizonyítékok. Az elhalt rámbizta papírjait, melyek közt találtam ezt az igen jelentős levelezést. Mit szol hozzá?

A kardinális a főszerkesztőnek egy csomó levelet és aktát nyújtott át.

— Hallatlan! — mondta elszörnyedve a főszerkesztő. — De ezt hazánk érdekében a legszigorubb titokban kell tartani. A generális már maga hajtotta végre önmagán az ítéletet, így tehát a könyörületnek a feledést kell poraira borítania.

Kadabra felhuzta szemöldökeit.

— Hja... de Davis professzor más nézetet van.

— De...

— Davis professzor igen le volna önnek kötelezve, ha erről egy cikket tartana készletben, mely akkor látna a lapban napvilágot, amikor azt a professzor időszerűnek fogja tartani.

— Tisztelendő atyám, én önnek engedelmes fia vagyok, de tekintettel hazám jólétére...

— Nagyon szép, doktor ur, de azt mi jobban tudjuk megítélni, mint ön. És ne feledje, hogy saját érdeke jön elsősorban számításba, ha teljesíti a professzor kívánságát...

— Igen, de...

— Ha ön sulyt fektet a Jézus Társaság érdekeire, úgy... gondolja meg. És különben is, gondoljon arra, hogy...

A kardinális előrehajolt és egy szót sugott a szerkesztő fülébe, ki erre halotthalványan dőlt hátra székében.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak szeptember hó 26-án.)

GABONATŐZSDE.

Készárúpiac. Buza tisztai 77 kg-os 7.75-7.95, 78 kg-os 7.85-8.05, 79 kg-os 7.95-8.15, 80 kg-os 8.05-8.25; felsőtisztai 77 kg-os 7.40-7.55, 78 kg-os 7.50-7.65, 79 kg-os 7.60-7.75, 80 kg-os 7.70-7.85; jász-sági, fejmérgevei, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 7.35-7.45, 78 kg-os 7.45-7.55, 79 kg-os 7.55-7.65, 80 kg-os 7.65-7.75. Pestvidéki rozs 4.70-4.80, egyéb 4.70-4.80; *takarmányárpa*, elsőrendű 6.30-6.40, másodrendű 6.15-6.25; sörárpa, elsőrendű 10.50-12.00, másodrendű 9.00-9.75, harmadrendű 7.5-8.5; zab elsőrendű 7.10-7.30, másodrendű 6.90-7.00; tisztai tengeri 7.20-7.30, egyéb 7.20-7.30; *korpa* 4.90-5.00; 7. *liszt* 13-15; 8. *liszt* 7.40-7.60 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza októberre 8.70-8.71. Rosz októberre 5.03-5.05, márciusra 5.93-5.94. Tengeri májusra 7.93-7.95 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön megtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) Löhère: Ugy a belföldön, mint Erdélyben is véleményes vásárlásokkal az árak mult heten emelkedtek, de a külföld ezen irányzatot még nem követte. — *Lucerna*: Az időjárás a harmadik kaszálásra sem volt kedvező, miután épp a mostani napokban és a még következő 1-2 héten száraz, meleg időjárás volna kívánatos. A lucernamag ára is emelkedett, azonban számolnunk kell az elhelyezési lehetőségek csökkenésével. — *Mák* iránt néhány nap óta, különösen a külföld részéről, jobb érdeklődés mutatkozik, több tétel emelkedett árak mellett, elhelyezést talált. — *A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései, 100 kilonként, nyersárúért budapesti paritásában*: repe 24.5-25; lucerna 115-130; löhere ar. 120-130; szöszösbükköny 32-33; lenmag, elsőrendű 22.5-23; kék mák 50-53; borsó: Vikt. 10.5-11.5, expr. 14-15, ősz 10.5-11.5; szárított répaszelet 8-8.25; lenese, kisszemű 18-22, nagy 27-35; bab szokvány 11.50-12.25 pengő métermázsánként.

Abraktakarmanypiac. Árpakorpa 5.25, borsóhéj 5, borsókorpa 5, buzakonkoly 4.50, konkolydara 5.25, lenmagpogácsa 12.50, napraforgópogácsa 9, repecpogácsa 7.50, rozskonkoly 4.30, rozskorpa 4.60, rozsocsu 4, rozstakarmanyliszt 6.75, szójababpogácsaliszt, nagyban 19, szójababpogácsaliszt, kicsinyben 21, tökmagpogácsa 13 pengő métermázsánként.

Takarmanypiac. Réti széna, másodrendű 4-4.40, harmadrendű, csomagolásra 3-3.80, muharszéna 3.70-4.80, lucernaszéna 4.50-5.80, zabosbükkönyszéna 4.40,

zabtakarmány 3.40, alomszalma, másodrendű 2-2.50 pengő métermázsánként, zupszalma, 1 kéve 30 fillér.

Cirokszakál takarószalma átlagárban 16-18, bélészalma átlagárban 8-10 pengő métermázsánként. *Cirokmag* 4 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 44-46, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 42-45, másfél éves üszök 38-42, másfél éves tinók 38-42, fiatal, friss fejűstelen 55-65 fillér kilogrammonként, élősulyban.

Borjuvásár. Élő borju, belföldi szopós, elsőrendű 78-83, kivételesen 85, másodrendű 72-77, harmadrendű 58-70 fillér kilogrammonként.

Vágómarhavásár. A szeptember hó 25-iki, budapesti vásárra felhajtottak 72 darab vágómarhát. A vásár irányzata és az árak is változatlanok.

Sertésvásár. Könnyű sertés 70-72, közepes 75-77, nehéz 70-72 fillér kilogrammonként, élősulyban.

Lóvásár. Csikó 40-140, ígás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 300, ígás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 160-270, alárendelt minőségű lovak 52-160, vágó lovak 25-130 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, kistogas ürök páronként 100 kg, vagy azon felüli sulyban 36-40, prima fiatal bárányok páronként 75-80 kg között 36-40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg sulylevonással.

Gyapjú. Hazánkban a forgalom változatlan árak mellett kisméretű volt.

Nyersbőr. Vidéken 90 fillért adnak a marhabőrért. Borjubőr rövidlábbal 140 pengő kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: csirke 0.70-2, tyúk 1.50-2.50 pengő darabonként. *Leölt baromfi*: hizott lud és ruca 1.10-1.60, csirke 1.40-2.40, tyúk 1.10-1.50, libamáj 2-7 pengő kilogrammonként. Tojás darabja 6-9 fillér.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefölözött tej 8-10, tejszín 240-280, tejfel 120-150, centrifugált vaj kilogrammja kicsinyben 220-280, szedett vaj 180-220, tehéntúró 40-80, juhtúró 150-200, grói sajt 200-240, trapista sajt 160-240, emmentáli sajt 220-400 fillér kilogrammonként.

Zöldség. Sárgarépa, zöldjével, csomója 5-16, petrezselyem, zöldjével, csomója 5-16, zeller, újdonság, zöldjével darabja 3-8, kalarábé, zöldjével, darabja 3-8, karfiol 50-100, vöröshagyma 6-10, vöröshagyma, makói 7-12, fokhagyma 16-40, cékla 10-20, fejeskáposzta 6-14, kelkáposzta 18-32, vöröskáposzta 16-34, fejjelalata darabja 5-12, torma 40-140, burgonya, őszli rózsza kilogrammja 7-10, nyári, rózsza 8-10, Ella 6-8, kifli 12-20, champignon gomba 120-200, fekete retek 16-30, hónapos retek csomója 6-10, uborka 20-70, zöldpaprika 20-50, tök (főző) 8-16, paradicsom 13-22, zöldbab 20-60, zöldborsó 40-70, sóska 16-30, paraj 16-28 fillér kilogrammonként, zöld tengeri, csövenként 3-8 fillér.

Gyümölcs. Alma 14-80, körte 14-80, szilva 8-28, ringló 16-60, őszibarack

16-120, áfonya 100-140, szőlő 22-64, dió 80-140, görögdió 4-10, sárgadinnye 6-14 fillér kilogrammonként.

Méz, pergetett, kilogrammonként 1.20-1.50 pengő.

Vadpiac. Szarvascomb 2, őzcomb 2.80-3, vaddisznócomb 2.40 pengő kilogrammonként, nyul, bőrben 1.80-4, fogoly 0.60-1.20 pengő darabonként.

Halpiac. Ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 1.20-1.80, harcsa 2.40-4 pengő kilogrammonként.

Paprika. *Termelői árak Szegeden*: füzérpaprika, füzérenként 3.50-5, édesnemes paprika 1.75-2.10, félédes paprika 1.05-1.20, rózsapaprika 0.70-0.80, másodrendű paprika 0.40-0.45, harmadrendű paprika 0.30-0.35 pengő kilogrammonként. — *Kalocsán*: édesnemes paprika 1.80-2.10, félédes paprika 1.50-1.55, rózsapaprika 1.25-1.45, másodrendű paprika 1-1.10, harmadrendű paprika 0.65-0.75 pengő kilogrammonként, csövespaprika 0.90 pengő.

Bor. Alacsonyfoku bor egyáltalában alig kapható nagyobb tételekben termelőknél, magasabb foku árúért hektoliterfokonként 2.2-3 filléres árut is kérnek és fizetnek. A mustárak, cukorfokonként 1 fillér körül mozognak.

Szesz és szeszesitalok. A szeszáruk változatlanok. *Gyümölcspálinka.* A gyümölcspálinkaüzletben a forgalom szilárd árak mellett esendesebb volt. *Törkölypálinkában* a legutóbbi áron törtétek üzletek. *Eperpálinkát* 3.50-3.60, *szilvát* új nyári áru 3.40-3.50, ó-nyári áru 4, ó-kékáru 5 pengőn kelt el 10,000 literfokonként, plusz 3 százalék forgalmi adó.

Fapiac. *Fenyőfaellátásunk* megkönnyítésére Csehszlovákiából tűzifa helyett 400 vagon fenyőfűrészárut hozunk be. *Tűzifában* az üzlet pang. Kétéves bükkhasáb 290, egyéves 260-265, száraz cserhasáb 240-245, egyéves 220-225, hántolt fa 245-250 pengő vagononként, budapesti paritásában. Dorongfa 25-30 pengővel olcsóbb. *Lombfában* alig van üzlet.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára szeptember hó 26-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab*: Angol font 1805-1845; dollár 374-384; kanadal dollár 359.379; hollandi forint 232.90-243.30; német márka 135.70-136.60; svájci frank 110.70-111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab*: Csehkorona 16.95-17.07; szerb dinár 7.80-8.30; francia frank 22.30-22.50; lengyel zloty 64.35-64.85; román leu 3.42-3.46; bolgár leva 4-4.26; olasz lira 29.90-30.20; osztrák schilling 77.50-80.50 pengő.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

A VASÁRNAP TANÁCSADÓJA

minden ügyben utbaigazít

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 OKTÓBER 1—7.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap

9.15: Hírek. 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál dr. Ravasz püspök. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a királyi udvari és várplébánia templomból. Szentbeszédet mond Hudyna Emil dr. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **Majd:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene. **Szünetben:** „Rádiókrónika.” Elmondja Papp Jenő. 2: Gramofonlemez; operaáriák, műdalok. 3: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Dösi Miksa, az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ igazgatója: „A tejszövetkezetek működése a jelenben és hivatásuk a jövőben.” 3.45: Időjelzés, időjárásjelentés. 3.50: Helyszíni közvetítés a svéd-magyar atlétikai mérkőzésről. 4.30: Kotsis Endre dr.: „Az új falusi...” 5: Budapesti Koncert Szalonzenekar; szórakoztató zene. 6: „A jánoshidai avar hangszere.” Fetti Nándor dr. előadása, a másfélvezredes eredeti hangszere megismerésével. 6.30: Magyar nóták. Előadja Karácsonyi Margit, Csóka Béla és Kurina Simi cigányzenekara. 7.45: „Elenged a gálya.” Gulácsy Irén elbeszélése. 8.15: Időjelzés, sporteredmények. 8.30: Budapesti Hangverseny Zenekar; szórakoztató zene. 10: Hírek, sporteredmények. 10.15: Mándits-jazz. Szántó Gyula énekszámaival. 11.15: Bodrics Béla cigányzenekara, Szántó Gyula énekszámaival.

Hétfő

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.15: Hírek. 10: 1. Mit tanultak délszűleink természetrajzból. 2. Ételreceptek. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vizjelzőszolgálat 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Hajnal Ilma és Bartók István énekel, zongorán kísérő Polgár Tibor. **Közben 12.30:** Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 1.30: Weidinger-szalonzenekar; szórakoztató zene. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. 3.30: A rádió hátképfelgálya. „A tánc eredete.” 4: Aszonyok tanácsadója. 4.45: Időjelzés, idő-

járásjelentés, hírek. 5: A Mária Terézia I. honvédegyezred fuvózenekara; indulók és régi táncok. 6.15: Német nyelvoktatás. 6.45: Heimlich Lajos zongorázik; komoly zeneművek. 7.30: „A Filharmoniai Társaság nyolcvan éve.” Papp Viktor előadása. 7.50: „Nyári emlék Nápolyból.” Clementis Ervin dr. előadása (gramofonlemezekkel). 8.30: Népszínmű-előadás a Studióból. „A tolong.” Irta Tóth Ede. Népszínmű 3 felvonásban. Rendező Kiss Ferenc. **Utána kb. 10.30:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** Roósz Emil zenekara; tánczene.

Kedd

3

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.15: Hírek. 10: 1. Hannibál útja. Titus Lívius feljegyzései. 2. Az állatvédelem céljai. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Az államrendőrség zenekara; szórakoztató zene. **Közben 12.30:** Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 1.30: Gramofonlemez. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. 4: „Tavaszi titok”. Dénes Gizella elbeszélése. 4.30: Csorba Dezső cigányzenekara. **Közben 4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.30: „Megemlékezés Szentirmay Elemerről”. Bevezetőt mond Huszka Jenő. Énekel Laurisán Lajos, zongorán kísérő Polgár Tibor. 6.10: Heltai Ferenc hegedül, zongorán kísérő Polgár Tibor. 6.50: Francia nyelvoktatás. 7.20: A Vakkok „Homeros” énekkara. **Közben 7.40:** Lázár Miklós dr. országgyűlési képviselő előadást tart a tokaji szüreti hétről. 8: „A fiatalok nem is sejtik”. Bodor Aladár elbeszélése. 8.30: Európai hangverseny. A bukaresti rádióállomás műsorának közvetítése. **Utána kb. 10.40:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** Guttenberg György jazz-zenekara és Veres Lajos cigányzenekara, Kalmár Pál énekszámaival.

Szerda

4

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.15: Hírek. 10: 1. Régi levelestádból. (Elmélkedés a holdról). 2. Mai kis lexikon. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Szervánszky szalonzenekar. **Közben**

12.30: Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Eugen Stepat balalajka-zenekara; „Séta Oroszországon át Pétervártól az Uralontulig”. **2.45:** Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákfélőrája. „Bem apó és fia”. **4:** Pogány Kázmér ifjúsági előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Gramofonlemez. **6:** Olasz nyelvtanítás. **6.30:** B. Nagy Béla zongorázik. **7.10:** „Mit kutat Piccard a sztratoszférában”. Párbeszéd Pogány Béla dr. és Komjáthy Aladár dr. között. **7.45:** Operaelőadás a Studióból. „Simona néni”. Vigopera egy felvonásban. **Utána:** Operaáriák. Előadja Basilides Mária, Halász Gitta, Szabó Lujza, Koréh Endre, Laurisin Lajos és Svéd Sándor a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar kíséretével. **9.45:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **10:** Magyar Inre cigányzenekara. **Közben 11:** Antonio Widmar olasznyelvű előadása. „L'Ungheria paradiso dei cacciatori” (Magyarország a vadászok paradicsoma).

Csütörtök

5

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar városok. 2. A kis narancsúrslány karrierje. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** A Mária Terézia 1. honvédegyalgezed zenekara; szórákzóató zene. **Közben 12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Czicza József cigányzenekara. **2.45:** Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. **4:** „Ősz a kertemben”. Móra László ifjúsági előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** A m. kir. földművelésügyi minisztérium előadásorozata. Fleischmann Rudolf növénynevelő-telepvezető: „A takarmánytermesztés és a magyar lucerna”. **5.30:** Bertha István szalonzenekara. **6.30:** „Márványmenyasszony”. Laczkó Géza elbeszélése. **7:** Buttula László gondolkázik, zongorán kíséri Polgár Tibor. **7.30:** „A jubiláló bécsi Szent István dóm”. Gerevich Tibor dr. előadása. **8:** Laurisin Miklós zongorázik, Laurisin Irén és Lajos énekel. **9.15:** „Madách”. Bisztray Gyula előadása. **9.40:** Részletek Madách: „Az ember tragédiájából” (a tragédia színpadra vitelének ötvenéves jubileuma alkalomból). **Utána kb. 10.30:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **10.45:** Magyar gramofonlemez.

Péntek

6

6.45: Hírek. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Leiningen-Westerburg

Károly vértanu tábornok naplója. 2. A Nemzeti gyász verseiből. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Berend Endre szalonzenekara. **Közben 12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Föthy Ida zongorázik, Kéthelyiné, Wakots Margit énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. **2.45:** Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákfélőrája. „A nap meg az ember.” **4:** „Az aradi új vértanu-sírok feltárása.” Kara Győző dr. előadása. **4.45:** Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Országos Postászenekar; szórákzóató zene. **6:** Gyorsírótanfolyam. **6.30:** Magyar cimbalomötös. **Közben 7:** Lázár Miklós dr. országgyűlési képviselő előadást tart a tokaji szüreti hétről. **7.20:** „A magyar sport és testnevelés a nemzeti ügy szolgálatában.” Kelemen Kornél dr., az Országos Testnevelési Tanács elnökének előadása. **7.45:** Gramofonlemez. **9:** A rádió külügyi negyedőrája. **9.15:** Bura Károly cigányzenekara. **Közben 10:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **10.40:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; magyar szerzők művei. **11.40:** Lugossy István tárogatózik. Zongorán kíséri Polgár Tibor.

Szombat

7

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Időszerű anyag. 2. Első segélynyújtás. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Dalmátia Lenke zongorázik, Szabó László énekel, Rákos Arnold hegedül, zongorán kíséri R. Palkó Kornélia és Polgár Tibor. **Közben 12.30:** Hírek. **1.30:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.45:** Helyszíni közvetítés az Oktogon-térről. Vezető Puhár István és Turchányi István. **2.45:** Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. **4:** A Rádióélet mesecőrája. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „Ragadozók és háziállatok közt afrikai farmunkon”. Irta: Gluzák Gyuláné. Felolvassa Beöthy Lídia. **5.30:** Budapesti Hangverseny Zenekar; szórákzóató zene. **6.30:** Rádióamatőrposta. **7:** Dióssy Edit énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. **7.30:** Színműelőadás a Studióból. „A boldogító nem”. Irta: Harsányi Grete és Pálóssy Éva. **Utána kb. 9.15:** Időjelzés, hírek. **9.30:** Bachmann-jazz a Bodó-kávéházból, Dáni Dezső énekszámával. **Közben 10.10:** Időjárásjelentés. **10.45:** Aradi Farkas Sándor cigányzenekara.